

Insuresec

Kunskapskrav 2021

För licens eller certifikat med inriktning mot Livförsäkring

Kunskapskrav 2021

För licens eller certifikat med
inriktning mot livförsäkring

Gäller fr.o.m.
2021-03-01

Om kunskapskraven och Blooms taxonomi

Kunskapskraven är organiserade efter ämnesområden, till exempel *Försäkringsdistributörens roll och ansvar*, och delområden till exempel en särskild lag. Vissa kunskapskrav har ytterligare detaljinformation eller exempel.

- 1 Ämnesområde
- 1.1 Delområde
- 1.1.1 Kunskapskrav [kunskapsnivå enligt Blooms]
- 1.1.1.1 Specificering eller exempel

Frågorna i InsureSecs kunskapsstester är konstruerade utifrån olika nivåer med Blooms taxonomi som förebild. Vid varje kunskapskrav anges inom hakparentes hur kunskapen ska kunna användas. Blooms taxonomi är en väletablerad skala för att bedöma kognitiv nivå, i synnerhet när det gäller att bedöma en individs förmåga att tillämpa teoretisk kunskap i praktiken.

Förklaring av de olika nivåerna utifrån djupet av kunskapen

[K] - Känna till faktakunskaper

Distributören ska känna till, kunna beskriva, lista, lokalisera eller citera fakta. Kravet omfattar således att kunna repetera något. Distributören ska ha en grundkänning om ämnet och förstå hur man söker djupare förståelse kring det.

Du ska känna till att Försäkringsavtalslagen (FAL) finns och övergripande förstå att lagen kan påverka din kund.

[F] - Förstå och förklara faktakunskaper

Distributören ska kunna förklara och ge exempel på dess användning. Kravet omfattar således mer än att kunna upprepa något, det kräver även att distributören ska kunna visa förståelse av kunskap. I första steget tolkning av fakta och sekundärt att kunna använda sig av denna tolkning.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund samt veta vad lagen innehåller.

[T] - Tillämpa faktakunskaper

Distributören ska kunna använda kunskapen i verkliga situationer och exempelvis kunna utföra beräkningar, kunna upptäcka problem och förutse eventuella konsekvenser samt använda kunskapen för att lösa situationer. Kravet omfattar således att behärska kunskapen till den nivå att distributören kan anpassa kunskapen till en specifik situation.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller och hur den kan påverka din kund specifikt.

[A] - Analys av faktakunskaper

Distributören ska kunna identifiera, urskilja och kritiskt bearbeta fakta. Distributören ska behärska kunskapen så pass väl att distributören kan separera principiella fakta och anpassa sin kunskap efter specifika situationer.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller, hur den kan påverka din kund specifikt samt vilka åtgärder du som förmedlare kan behöva vidta för att din specifika kunds situation ska förbättras.

Kun skapskrav 2021

För licens och certifikat med
inriktning mot livförsäkring

Gäller fr.o.m.
2021-03-01

Bra att veta innan du genomför kunskapstest hos Insure Sec

Nedan följer kortfattad information som är bra att känna till inför att du ska genomföra kunskapstest hos InsureSec. Du finner mer praktisk information på vår webbplats.

Användarkonto. För att kunna avlägga test hos Insuresec behövs ett personligt användarkonto. Logga in eller aktivera Min sida via vår webbplats.

Boka tid och plats. Du bokar ditt test och ditt skrivningstillfälle via Min sida. Boka senast 7 dagar innan test. Du kan avboka din plats fram till 14 dagar innan skrivningstillfället.

Frågeställningar. Frågorna bygger på att du ska ta ställning till vilket av de fyra alternativen som stämmer bäst. Alternativen liknar ofta varandra så det är viktigt att läsa frågan och svarsalternativen noga. Bara ett svar ger poäng.

Genomförande. Första kunskapstestet genomförs i skrivsal på digital läsplatta. Föranmälan krävs och du behöver kunna uppvisa giltig ID-handling för att påbörja din skrivning. Från och med år två genomför du kunskapsuppdatering via Mina sidor.

Hjälpmedel. Tillåtna hjälpmedel är kladdpapper och penna. Du får låna dem av testledaren och de måste stanna kvar i testsalen, dvs. du får inte ta med dem hem eller kopiera dem.

Intyg. De intyg vi utfärdar visar vilka godkända kunskapstest som genomförts i vår regi. Vi har inga intyg för licens utan den verifieras istället via Rådgivarregistret. Intyg för godkända test sparas på Min sida och delas med angivna arbets-/uppdragsgivare.

Licens. För att ett godkänt testresultat ska utgöra licens krävs ansökan och att ett antal krav uppfylls. Läs mer om vad InsureSec-licens innebär på vår webbplats.

Resultat. Du får vanligtvis svar direkt på skärmen när du lämnar in dina svar. Inom två dagar kan du se ditt resultat och ditt intyg på Minsida.

Rätt svar? Vi redovisar inte svar per individuell fråga. Frågorna som används i InsureSecs tester beställs inför varje nytt kunskapsår. Att offentliggöra frågor eller vilket svar som är rätt skulle innebära att vi inte kunde återanvända frågor under året och därmed skulle antalet skrivningstillfällen reduceras avsevärt.

Kunskapskrav 2021 för licens eller certifikat med inriktning mot Livförsäkring

Innehållsförteckning

- 1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar**
  - 1.1 Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("LFD")
  - 1.2 Finansinspektionens roll och tillsyn
  - 1.3 God försäkringsdistributionssed
  - 1.4 Branschpraxis
  - 1.5 Produkttillsyn
  - 1.6 Organ och aktörer förutom försäkringsföretag och förmedlare
- 2 Juridik**
  - 2.1 Försäkringsrörelselagstiftning
  - 2.2 Försäkringsavtalsrätt
  - 2.3 Allmän avtalsrätt
  - 2.4 Konsumenträtt
  - 2.5 Skadeståndsrätt
  - 2.6 Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ("penningtvättslagen") och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
  - 2.7 Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott ("PTBL")
  - 2.8 Insiderlagstiftning
  - 2.9 Personuppgiftshantering
  - 2.10 Mellanmansrätt
  - 2.11 Bolagsrätt
  - 2.12 Tystnadsplikt
  - 2.13 Skatterätt
  - 2.14 Arbetsrätt
  - 2.15 Socialförsäkringsrätt
- 3 Familjerätt**
  - 3.1 Äktenskapsbalk (1987:230) ("äktenskapsbalken")
  - 3.2 Sambolag (2003:376) ("sambolagen")
  - 3.3 Föräldrabalk (1949:381) ("föräldrabalken")
  - 3.4 Ärvdabalk (1958:637) ("ärvdabalken")
- 4 Ekonomi**
  - 4.1 Privatekonomi
  - 4.2 Företagsekonomi
- 5 Internationell försäkring**
  - 5.1 EU-rätt
  - 5.2 Internationell försäkringsmarknad
  - 5.3 Internationell lagstiftning
- 6 Lagstadgad försäkring**
  - 6.1 Grundläggande begrepp inom socialförsäkring
  - 6.2 Sjukdom
  - 6.3 Ålderspension
  - 6.4 Efterlevandeskydd
- 7 Försäkring enligt kollektivavtal**
  - 7.1 Grundläggande regler och begrepp
  - 7.2 ITP
  - 7.3 SAF-LO
  - 7.4 KAP-KL/AKAP-KL
  - 7.5 PA16
- 8 Individuell personförsäkring**
  - 8.1 Sparandeprodukter
  - 8.2 Personriskförsäkring med individuell anslutning
  - 8.3 Personriskförsäkring med gruppanslutning
- 9 Försäkringsformer**
  - 9.1 Traditionell försäkring
  - 9.2 Fondförsäkring
  - 9.3 Tjänstepensionsförsäkring
- 10 Livförsäkringsteknik**
  - 10.1 Premieberäkning
  - 10.2 Utbetalning från försäkringsavtal
  - 10.3 Återköp och flytträtt
  - 10.4 Återbäring
  - 10.5 Kvalificerings- och karenstider
  - 10.6 Återförsäkring
- 11 Regler om värdepappersfonder och om alternativa investeringsfonder**

- 4.3 Kapitalmarknaden
- 4.4 Tidshorisontens betydelse för allokering och avkastning
- 4.5 Finansiella instrument
- 4.6 Avkastning och risk
- 4.7 Portföljlära
- 4.8 Lag (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter ("LFR") och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2004:04) om finansiell rådgivning till konsumenter
- 11.1 Lag (2004:46) om värdepappersfonder ("LVF")
- 11.2 Lag (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ("LAIF") och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder)
- 11.3 Fondbolagens förenings regelverk, riktlinjer och vägledningar

1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar

1.1 Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("LFD")

1.1.1 Tillämpningsområde [F]

1.1.1.1 När LFD tillämpas och vilka aktörer den gäller för

1.1.1.2 Undantag från tillämpningsområdet

1.1.2 LFD:s grundläggande definitioner [F]

1.1.2.1 Försäkringsdistributör

1.1.2.2 Försäkringsförmedlare

1.1.2.3 Sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.2.4 Anknuten försäkringsförmedlare

1.1.2.5 Anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.2.6 Ersättning

1.1.2.7 Rådgivning

1.1.2.8 Livförsäkring

1.1.2.9 Pensionsförsäkring

1.1.2.10 Tjänstepensionsförsäkring

1.1.2.11 Försäkringsbaserad investeringsprodukt

1.1.3 Tillstånd och registreringsplikt för att bedriva försäkringsdistribution [K]

1.1.3.1 Tillstånd hos Finansinspektionen

1.1.3.2 Registrering hos Bolagsverket

1.1.3.3 Krav på försäkringsföretag att bedriva försäkringsdistribution

1.1.4 Skadeståndsskyldighet [F]

1.1.4.1 Vilken skadeståndsskyldighet som föreligger enligt LFD

1.1.4.2 Situationer inom försäkringsdistributionsverksamheten som kan leda till skadeståndsskyldighet

1.1.5 Krav på kunskap och kompetens [F]

1.1.5.1 Krav på kunskap

1.1.5.2 Anpassning – vem som har ansvar för distributörens kunskap och kompetens och vad som menas med att kunskap och kompetens ska anpassas efter befattning, verksamhet och produkt

1.1.5.3 Uppdatering – när uppdatering av kunskap krävs och kravet om 15 timmars utbildning per år och per person

1.1.5.4 Kunskapstest – kravet på kunskapstest

1.1.5.5 Kompetens – vad regelverket kräver när det gäller praktisk erfarenhet

1.1.5.6 Ekonomisk skötsamhet och i övrigt lämplig– såväl grundläggande som övriga krav på skötsamhet

1.1.6 Krav på ledning [K]

- 1.1.6.1 Kunskap om regelverk
- 1.1.6.2 Försäkringsmarknaden och försäkringar
- 1.1.6.3 Praktisk erfarenhet
- 1.1.6.4 Ekonomisk skötsamhet och lämplighet
- 1.1.7 Regler om ansvarsförsäkring för försäkringsförmedlare [F]
  - 1.1.7.1 Hur stor ansvarsförsäkringen måste vara och vad som gäller vid skador som inträffar efter att försäkringen upphört
  - 1.1.7.2 Att varje tillståndspliktig enhet som bedriver försäkringsdistribution ska ha en egen ansvarsförsäkring och att sådan inte får tecknas för organisation eller koncern generellt
- 1.1.8 Krav på ansvarsförsäkring för fysisk eller juridisk person som bedriver försäkringsdistribution och dess anställda försäkringsförmedlare [K]
  - 1.1.8.1 Krav för anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare
- 1.1.9 Krav på informationens form [F]
  - 1.1.9.1 Förutsättningarna för att lämna information till kund genom handling i pappersform
  - 1.1.9.2 Förutsättningarna för att lämna information till kund på ett annat varaktigt medium eller webbplats
- 1.1.10 Vilka krav som gäller för information och marknadsföringsmaterial som lämnas till kund [F]
- 1.1.11 Information som en försäkringsdistributör (försäkringsföretag, försäkringsförmedlare, anknuten försäkringsförmedlare, sidoverksam försäkringsförmedlare samt anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare) ska lämna till kund innan avtal ingås – del 1 [F]
  - 1.1.11.1 Sin identitet, adress och om distributören är en försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag
  - 1.1.11.2 Kvalificerat innehav i företaget – vad som menas med kvalificerat innehav och kunna informera kunden på ett sätt så att denne förstår vilka konsekvenser det kan innebära för de förslag du som rådgivare lämnar
  - 1.1.11.3 Registrering – vilken information en försäkringsförmedlare ska lämna till kunden och hur kunden kan kontrollera registreringen
  - 1.1.11.4 Klagomål – kunna lämna korrekt information om hur klagomål på distributionen anmäls och hanteras
  - 1.1.11.5 Tvistelösning – kunna lämna korrekt information om de olika sätt tvistelösning kan ske
  - 1.1.11.6 Tillsynsmyndighet – att information ska lämnas om att Finansinspektionen och Konsumentverket utövar tillsyn över försäkringsdistributören
  - 1.1.11.7 Ansvarsförsäkring – försäkringsförmedlarens skyldighet att lämna information om att ansvarsförsäkring finns, vad det innebär och vad den täcker
  - 1.1.11.8 Information om huruvida rådgivning lämnas
  - 1.1.11.9 Produktinformation – vilken information som ska lämnas till kunden avseende obligatorisk tjänstepensionsförsäkring

- 1.1.11.10 Särskilda informationskrav vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter vid försäljning utan rådgivning respektive med rådgivning
- 1.1.12 Information som en försäkringsförmedlare ska lämna till kund innan avtal ingås – del 2 [T]
  - 1.1.12.1 Den ersättning som förmedlaren får för försäkringsavtalet – vilken form av ersättning, från vem den erhålls, storleken på ersättningen eller principerna för ersättningen samt förklara vad det kan innebära för distributionen (avser ej sidoverksam försäkringsförmedlare eller anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare)
  - 1.1.12.2 Vilken information en sidoverksam förmedlare och en anknuten sidoverksam förmedlare ska lämna till kund innan avtal ingås avseende ersättning som förmedlaren kan komma att ta emot
  - 1.1.12.3 Om huruvida förmedlaren lämnar rådgivning som grundar sig på en opartisk och personlig analys och i så fall vilken urvalsprocess som tillämpas
  - 1.1.12.4 Om huruvida förmedlaren genom avtal är förpliktad att distribuera försäkringar för ett eller flera försäkringsföretags räkning och i så fall ange försäkringsföretagen
  - 1.1.12.5 Om huruvida förmedlaren distribuerar försäkringar utan att lämna rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys och utan att vara avtalsenligt förpliktad att distribuera försäkringar för något försäkringsföretags räkning
- 1.1.13 Vilken information som en försäkringsdistributör ska lämna löpande till kund efter avtalets ingående [F]
  - 1.1.13.1 Vid förnyelse
  - 1.1.13.2 Vid ändring av avtal
  - 1.1.13.3 Vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter
- 1.1.14 Vilken information en försäkringsdistributör ska lämna till kund när försäkringsavtal ingås per telefon [F]
- 1.1.15 Vilken information ett försäkringsföretag ska lämna till kund innan avtal ingås om ersättning till sina anställda [K]
- 1.1.16 Att en anknuten förmedlare och en anknuten sidoverksam förmedlare ska lämna information om att den försäkringsdistributör som den ingått avtal med är ansvarig för ren förmögenhetsskada [K]
- 1.1.17 Dokumentationskrav – syftet med dokumentationen (både ur distributörperspektiv och ur kundperspektiv), och vad det innebär för innehåll och omfattning [T]
  - 1.1.17.1 Kunduppgifter – inklusive uppgifter om kundens önskemål eller behov och eventuellt ekonomiska förhållanden. Vad som ska dokumenteras om kunden är känd. Konsekvenserna av att inte samla in dessa uppgifter och hur insamlingen av dessa uppgifter kan användas för en bättre rådgivning
  - 1.1.17.2 Krav och behovsanalys – när den ska göras, vilka förhållanden som ska beaktas i en sådan samt att den ska anpassas utifrån typ av kund och produktens komplexitet

- 1.1.17.3 Distributionstillfället – vad dokumentationen ska innehålla avseende distributionen och att det tydligt ska framgå varför en viss produkt distribuerats samt att en utomstående granskare ska kunna förstå på vilka grunder distributionen utförts och varför
- 1.1.17.4 Dokumentationens utförande – vad, när, av vem och hur
- 1.1.17.5 Utlämnande av dokumentation – när och i vilken form utlämnande av dokumentationen ska ske
- 1.1.17.6 Arkivering av dokumentation
- 1.1.18 Klagomålshantering – kravet på klagomålshantering och praktisk tillämpning [T]
  - 1.1.18.1 Vad som avses med ett klagomål
  - 1.1.18.2 Kravet på klagomålsansvarig
  - 1.1.18.3 Klagomålsinstruktion – vad den ska innehålla, hur den ska användas och uppdateras
  - 1.1.18.4 Beslutsmotivering – hur beslut ska motiveras och överlämnas till den klagande
  - 1.1.18.5 Handläggning – hur handläggningen av klagomål ska gå till
  - 1.1.18.6 Tidsregler – de krav på handläggningstid som finns
  - 1.1.18.7 Dokumentation av klagomål – dokumentation av klagomål och vilka krav som ställs på dokumentationen
  - 1.1.18.8 Tvistlösning – olika former av tvistlösning och hur tvistlösning går till
  - 1.1.18.9 Registrering och arkivering av klagomål på ett korrekt sätt
- 1.1.19 Filialetablering, gränsöverskridande verksamhet och generalagentur för försäkringsförmedlare – innebörd av begreppen och vad som krävs för att verka i dessa kapaciteter [K]
  - 1.1.19.1 Vad gränsöverskridande verksamhet innebär
  - 1.1.19.2 Vad filialetablering innebär
  - 1.1.19.3 Vad generalagentur innebär
- 1.1.20 Kontroll [F]
  - 1.1.20.1 Av anställda hos försäkringsförmedlare och försäkringsföretag – vilka kontroller som ska göras och den juridiska personens rätt att inhämta eller begära uppgifter från den anställde för att fullfölja kontrollen
  - 1.1.20.2 Av anknuten förmedlare – vilken kontroll som försäkringsföretaget ska göra av fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
  - 1.1.20.3 Av en anknuten sidoverksam förmedlare – vilken kontroll som försäkringsföretaget eller förmedlaren ska göra av en fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
  - 1.1.20.4 Dokumentation av kontroller – hur dokumentation av olika kontroller ska ske, särskilt känsliga uppgifter så som utdrag ur belastningsregister
  - 1.1.20.5 Arkivering av kontroller – regler om arkivering, hur arkivering ska ske och vad som måste arkiveras
- 1.1.21 Anmälningar av förändringar till Finansinspektionen [F]
  - 1.1.21.1 Krav vid förändringar av verksamhet

- 1.1.21.2 Anställda
- 1.1.21.3 Ledning
- 1.1.21.4 Klagomålsansvarig
- 1.1.21.5 Ansvarsförsäkring
- 1.1.21.6 Ägare
- 1.1.21.7 Nära förbindelser
- 1.1.21.8 Filialetablering och gränsöverskridande verksamhet
- 1.1.22 Ersättningssystem – hur ersättningar till anställda ska vara utformade [F]
  - 1.1.22.1 Vilka hos försäkringsdistributören som omfattas av ersättningssystemet
  - 1.1.22.2 Krav på balans mellan fast och rörlig ersättning
  - 1.1.22.3 Kriterier för rörlig ersättning
  - 1.1.22.4 Hantering av intressekonflikter knutna till ersättningar
- 1.1.23 Behandling av tillgångar som tillhör kunden [F]
  - 1.1.23.1 Försäkringspremier
  - 1.1.23.2 Försäkringsersättningar
  - 1.1.23.3 Hantering av klientmedelskonto
- 1.1.24 Ersättningar från någon annan än kunden [T]
  - 1.1.24.1 Syftet med regler om att ta emot ersättningar från någon annan än kunden (tredjepartsersättningar)
  - 1.1.24.2 Förbud mot att ta emot och behålla ersättningar vid tillhandahållande av rådgivning på grundval av opartisk och personlig analys
  - 1.1.24.3 Förbud mot att ta emot ersättningar som till väsentlig del avser tjänster som ännu inte utförts, som till sin storlek baseras på premiebetalningar som ännu inte utförts, eller andra ersättningar som storleksmässigt står i uppenbart missförhållande till de tjänster som har utförts vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter och vissa pensionsförsäkringar
  - 1.1.24.4 Tredjepartsersättningar – generellt om när det inte är tillåtet att erbjuda eller ta emot ersättning från annan än kund i samband med distribution av försäkringar, samt särskilt vad som gäller avseende försäkringsbaserade investeringsprodukter samt vissa pensionsförsäkringar
- 1.1.25 Korsförsäljning och kopplingsförbehåll [F]
  - 1.1.25.1 Vad som avses med korsförsäljning
  - 1.1.25.2 Vad som avses med kopplingsförbehåll
  - 1.1.25.3 Otillåtna kopplingsförbehåll
  - 1.1.25.4 Undantag från förbudet mot kopplingsförbehåll
  - 1.1.25.5 Informationskrav vid korsförsäljning och kopplingsförbehåll
- 1.1.26 Innebörden av förbud mot marknadsföring av andra finansiella tjänster och produkter för försäkringsförmedlare [F]
- 1.1.27 Intressekonflikter – hantering av intressekonflikter vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter samt vissa pensionsförsäkringar [F]

- 1.1.27.1 Förebyggande, hantering och informationskrav avseende intressekonflikter samt upplysningsplikt av otillräckligt hanterade intressekonflikter
- 1.1.28 Krav på lämplighetsbedömning eller passandebedömning avseende försäkringsbaserade investeringsprodukter samt vissa pensionsförsäkringar [T]
  - 1.1.28.1 Bedömning – vad, när, av vem och hur
  - 1.1.28.2 Dokumentation och rapportering – krav på dokumentationen, lämplighetsförklaring, rapporter

1.2 Finansinspektionens roll och tillsyn

- 1.2.1 Finansinspektionens roll gentemot försäkringsdistributörer [F]
  - 1.2.1.1 På vilket sätt och inom vilka områden Finansinspektionen utövar tillsyn
  - 1.2.1.2 Vilka sanktioner Finansinspektionen kan besluta om
  - 1.2.1.3 Vad dessa sanktioner kan få för konsekvenser för en distributör
- 1.2.2 Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot den som ingår i ledning för en försäkringsdistributör samt också om konsekvenserna för personens möjlighet att upprätthålla en liknande funktion efter ingripandet [F]
- 1.2.3 Finansinspektionens kommunikation [F]
  - 1.2.3.1 Hur Finansinspektionen kommunicerar
  - 1.2.3.2 Nyttan av att ta del av sanktionsbeslut rörande försäkringsdistributionsverksamhet
- 1.2.4 Finansinspektionens möjlighet att återkalla tillstånd - att Finansinspektionen ska återkalla en försäkringsförmedlars tillstånd om [F]
  - 1.2.4.1 Försäkringsförmedlaren inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser
  - 1.2.4.2 Försäkringsförmedlaren under en sammanhängande tid av sex månader inte utövat sådan verksamhet som tillståndet avser eller inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd
- 1.2.5 Att i det fall att försäkringsförmedlare väljer att avstå från sitt tillstånd har Finansinspektionen möjlighet att pröva om förmedlaren gjort sig skyldig till regelöverträdelser innan återkallelsen beviljas av Finansinspektionen [F]
- 1.2.6 Finansinspektionens beslut (Dnr 19-10203) om ersättning [T]
  - 1.2.6.1 Dokumentering av tredjepartsersättningar så att det går att förstå vad varje betalning av tredjepartsersättning avser
  - 1.2.6.2 Dokumentering av tredjepartsersättningar så att det går att följa upp hur ersättningar uppfyller kraven i LFD
  - 1.2.6.3 Upprättandet av en intern förteckning över alla ersättningar och förmåner som institutet mottar av tredje part
  - 1.2.6.4 Hur tredjepartsersättnings storlek måste förhålla sig till de tjänster som utförs för att uppfylla kraven i LFD
- 1.2.7 Finansinspektionens beslut (Dnr 19-10203) om komplexa produkter [F]

1.2.7.1 Att kraven på rådgivningen vad gäller komplexa produkter är högt ställda

1.3 God försäkringsdistributionssed

1.3.1 God försäkringsdistributionssed – vad som utgör god försäkringsdistributionssed [F]

1.3.1.1 Anpassning – den rådgivning som lämnas vid försäkringsdistribution ska anpassas efter kundens individuella förutsättningar, kunskap, önskemål och behov. Detta ska utföras vid varje rådgivningstillfälle för att säkerställa att de råd som ges är korrekta samt anpassade efter den unika kundens behov

1.3.1.2 Omsorg – vad omsorgsplikten innebär och hur den tillämpas i försäkringsdistributionen

1.3.1.3 Lojalitet - vad lojalitetsplikten innebär och när den ska tillämpas i försäkringsdistributionen

1.3.1.4 Avrådan – när och på vilket sätt avrådan ska ske vid rådgivning

1.3.1.5 Rådgivning grundad på opartisk och personlig analys – försäkringsdistributörens ansvar att tillse att rådgivningen uppfyller kraven på opartisk och personlig analys

1.3.1.6 Personligt ansvar – att försäkringsdistributören genom sitt avtal med InsureSec har ett personligt ansvar för eventuella brister i den försäkringsdistributionsverksamhet som bedrivs

1.3.1.7 Information till kund om rådgivningens omfattning i förhållande till kundens samtliga försäkringsbehov

1.3.1.8 Information till kund om vilken ersättning försäkringsförmedlaren får för sitt arbete

1.3.1.9 Bedömning av de risker kunden är exponerad för och hur försäkringslösningen påverkar risken

1.3.1.10 Försäkringsdistributörens skyldighet att följa andra regelverk som är tillämpliga vid försäkringsdistribution såsom marknadsföringslagen (2008:486) ("MFL"), dataskyddsförordningen (2016/679) ("GDPR"), lag (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler ("distansavtalslagen")

1.3.2 Utveckling av god försäkringsdistributionssed [F]

1.3.2.1 Hur god försäkringsdistributionssed utvecklas

1.3.2.2 Vilka instanser som bidrar till utvecklingen

1.3.2.3 Hur försäkringsdistributörer håller sig informerade om utvecklingen

1.3.3 InsureSecs verkande för god försäkringsdistributionssed [T]

1.3.3.1 Hur InsureSec definierar god försäkringsdistributionssed enligt sitt regelverk

1.3.3.2 Det arbete som InsureSec via Disciplinnämnden för försäkringsdistribution bedriver för att klargöra vad som är förenligt med god försäkringsdistributionssed

1.3.3.3 Hur InsureSec arbetar för utvecklandet av god försäkringsdistributionssed

1.3.4 Sambandet mellan god försäkringsdistributionssed och distansavtalslagen [F]

1.3.4.1 Vilket ansvar försäkringsdistributören har vid egen callcenterverksamhet (Beslut 2016:7 samt 2018:8)

- 1.3.4.2 Vilket ansvar försäkringsdistributören har när leverantör av callcentertjänster anlitas (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
- 1.3.4.3 Relationen mellan god försäkringsdistributionssed och distansavtalslagen när förmedlaren låtit telefonförsäljningen ske via samarbetspartner till Förmedlarbolaget (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
- 1.3.5 På vilket sätt rekommendationer till konsumenter avseende placeringar i strukturerade produkter förhåller sig till god försäkringsdistributionssed (Beslut 2019:5, 2019:6 och 2019:7) [F]
- 1.3.6 Disciplinnämnden för försäkringsdistributions uttalande (2019:5-6) om konsumentens kunskap och erfarenhet [T]
  - 1.3.6.1 Vilken kunskap och erfarenhet som en försäkringsdistributör måste kunna visa att kunden har vid placering i icke-kapitalskyddade produkter
  - 1.3.6.2 Hur konsumentens ekonomiska situation och finansiella förmåga samt önskan att bära risk inverkar på bedömningen om produkten är lämplig för kunden
  - 1.3.6.3 Vilken typ av risk- och analysmodeller, motsvarande konsumentens unika behov, önskemål och riskvilja, som förmedlaren ska tillämpa i sin bedömning om produkten är lämplig för kunden
- 1.3.7 Disciplinnämnden för försäkringsdistributions uttalande (2019:5-6) om undertecknadens betydelse [F]
  - 1.3.7.1 Vilket bevisvärde en kunds undertecknande av rådgivningsdokumentationen har
- 1.3.8 Disciplinnämndens uttalande (2019:7) om vilka andra regelverk som kan äga tillämplighet förutom lagen om försäkringsdistribution [F]
  - 1.3.8.1 Lag (2003:862) om finansiell rådgivning
  - 1.3.8.2 Marknadsföringslag (2008:486)
  - 1.3.8.3 Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden
- 1.4 Branschpraxis**
  - 1.4.1 Etik och moral [T]
    - 1.4.1.1 Branschgemensamma etiska regler – hur distributörens agerande kan anpassas till branschgemensamma etiska regler
    - 1.4.1.2 Etiska regler – krav på att ha etiska regler och hur företagets interna etiska regler förhåller sig till branschgemensamma etiska regler
  - 1.4.2 Näringslivskoden som givits ut av Institutet Mot Mutor (IMM) och hur koden kan påverka rådgivaren [T]
    - 1.4.2.1 Straffbestämmelser om mutbrott (brottsbalk 10 kap. 5a–5e §§)
    - 1.4.2.2 Förmåner som omfattas av koden
    - 1.4.2.3 Företag som omfattas av koden
    - 1.4.2.4 Branschregler

- 1.4.2.5 Förmåner till andra kategorier där särskild restriktivitet ska iakttas - förmånens värde, mottagarens position, förmånens art, mottagarkretsen och formerna för erbjudandet av förmånen
- 1.4.2.6 Otillåtna former av förmåner
- 1.4.2.7 Försäkringsföretags förmåner till försäkringsförmedlare
- 1.4.2.8 Arvode till samarbetspartners
- 1.4.2.9 Konsumentskydd

1.5 Produkttillsyn

- 1.5.1 De olika rollerna avseende produkttillsyn [K]
  - 1.5.1.1 Produktutvecklare
  - 1.5.1.2 Distributör
  - 1.5.1.3 Situation när en produktutvecklare också kan vara en distributör
  - 1.5.1.4 Situation när en distributör också kan vara en produktutvecklare
- 1.5.2 Produktutvecklare – vilka krav som finns på produktgodkännandeprocessen [K]
- 1.5.3 Målmarknad – kriterier för hur en målmarknad fastställs för en försäkringsprodukt [F]
- 1.5.4 Målmarknad - hur man ska förhålla sig till en fastställd målmarknad vid distribution [T]
- 1.5.5 Målmarknad – konsekvenser vid distribution utanför målmarknad [T]
- 1.5.6 Målmarknad – hur målmarknad och distributionsstrategi fungerar avseende [K]
  - 1.5.6.1 Fond- eller depåförsäkring
  - 1.5.6.2 Finansiella instrument
  - 1.5.6.3 Traditionell livförsäkring
- 1.5.7 Distributionsstrategi [K]
  - 1.5.7.1 Kraven på distributionsstrategi och hur den ska användas
  - 1.5.7.2 Kraven på att säkerställa att nödvändig information erhålls från, respektive tillhandahålls till, produktutvecklaren
  - 1.5.7.3 Kraven på att rapportera distribution utanför målmarknad
- 1.5.8 Produktdistributionskrav [K]
  - 1.5.8.1 Krav på en distributör
  - 1.5.8.2 Vilka krav som finns på produktdistributionssystem

1.6 Organ och aktörer förutom försäkringsföretag och förmedlare

- 1.6.1 Branschorgan – deras roller och huvudsakliga huvudmän [F]
  - 1.6.1.1 Svensk Försäkring och Insurance Europe – deras roller, uppgifter och vilka som är deras medlemmar
  - 1.6.1.2 SFM – deras roll, uppgifter och vilka som är deras medlemmar
  - 1.6.1.3 InsureSec och Disciplinnämnden för försäkringsdistribution – deras roller och uppgifter

- 1.6.2 Valcentraler – deras roller och huvudsakliga huvudmän [K]
  - 1.6.2.1 Valcentralens roll och uppgift
- 1.6.3 Administratörer och informationskällor [K]
  - 1.6.3.1 Tjänstepensionsadministratörens roll och uppgift
  - 1.6.3.2 Via valcentraler
  - 1.6.3.3 MinPension - den information och de pensionsprognoser som de tillhandahåller
  - 1.6.3.4 Ersättningskollen – vilken information de tillhandahåller gällande socialförsäkringsskyddet

2 Juridik

2.1 Försäkringsrörelselagstiftning

- 2.1.1 Associationsformer [F]
  - 2.1.1.1 Olika företagsformer för att bedriva livförsäkringsrörelse
  - 2.1.1.2 Skillnaden mellan dessa företagsformer och vad de innebär för kunden
  - 2.1.1.3 Vad som krävs för att få tillstånd att bedriva försäkringsrörelse
  - 2.1.1.4 Vilka regler som gäller för vinstutdelning
- 2.1.2 Skillnaden mellan försäkringsföretag och försäkringsdistributör [K]
- 2.1.3 Livförsäkringsprodukter – skillnader mellan de livförsäkringsprodukter som behandlas i försäkringsrörelselagen (2010:2043) ("FRL") [T]
  - 2.1.3.1 Traditionell försäkring, inklusive depåförsäkring
  - 2.1.3.2 Fondförsäkring
- 2.1.4 Stabilitetsprincipen [K]
  - 2.1.4.1 Hur den påverkar kunden
  - 2.1.4.2 Vad stabilitetsprincipen innebär för ett livförsäkringsbolag
- 2.1.5 Standardprincipen [K]
  - 2.1.5.1 Vad standardprincipen innebär
  - 2.1.5.2 Vem den är till för att skydda
- 2.1.6 Genomlysningssprincipen [K]
  - 2.1.6.1 Vad genomlysningssprincipen innebär samt vilka informationskrav den ställer
  - 2.1.6.2 Vem den är till för att skydda
- 2.1.7 Försäkringstagarrepresentation – vilken rätt försäkringstagarna har till representation i ett ömsesidigt livförsäkringsbolag [K]
- 2.1.8 Konkursregler – hur kunderna påverkas vid en konkurs [T]
  - 2.1.8.1 I ett ömsesidigt bolag

- 2.1.8.2 I ett aktiebolag
- 2 1 8 3 Vad skuldtäckningsregistret är och vad syftet med registret är
- 2.1.8.4 Skillnaden mellan hur en fordran enligt försäkringsavtal säkerställs jämfört med ett banktillgodohavande, en tillgång i en depå eller ett fondandelsvärde
- 2.1.9 Livförsäkringsföretag – skillnaden att vara kund avseende rättigheter och skyldigheter i olika livförsäkringsföretag [T]
  - 2.1.9.1 Ömsesidigt livförsäkringsföretag
  - 2 1 9 2 Ömsesidigt verkande livförsäkringsföretag
  - 2.1.9.3 Vinstutdelande livförsäkringsföretag
- 2 1 10 Livförsäkringsföretag skillnaden att vara kund i olika typer av livförsäkringsföretag utifrån produkternas egenskaper och rätten till överskott [T]
  - 2.1.10.1 Ömsesidigt livförsäkringsföretag
  - 2.1.10.2 Ömsesidigt verkande livförsäkringsföretag
  - 2 1 10 3 Vinstutdelande livförsäkringsföretag
- 2.1.11 Återbäringsränta och kollektiv konsolidering [T]
  - 2 1 11 1 Vad återbäringsränta är
  - 2.1.11.2 Hur en återbäringsränta fastställs
  - 2.1.11.3 Vad konsolideringsgraden är
  - 2.1.11.4 Hur konsolideringsgraden beräknas
  - 2 1 11 5 Hur konsolideringsgraden hänger ihop med återbäringsräntan
  - 2.1.11.6 Möjliga konsekvenser för kunden vid hög respektive låg konsolideringsgrad
  - 2.1.11.7 Vilka olika åtgärder ett livbolag kan komma att vidta för att påverka sin konsolideringsgrad
- 2.1.12 Solvenskrav [F]
  - 2.1.12.1 Vad solvenskvot är
  - 2 1 12 2 Syftet med solvenskrav
  - 2.1.12.3 Samband med garantier
  - 2.1.12.4 Vilka konsekvenser olika nivåer på solvenskvoten kan få för kunden

2.2 Försäkringsavtalsrätt

- 2.2.1 Försäkringsavtalslag (2005:104) ("FAL") tillämpningsområde [F]
- 2.2.2 Begrepp och roller enligt FAL – vad som menas med de olika begreppen samt vem som kan ha en viss roll [T]
  - 2 2 2 1 Försäkrad
  - 2.2.2.2 Försäkringstagare
  - 2.2.2.3 Frivillig grupppersonförsäkring
  - 2.2.2.4 Obligatorisk grupppersonförsäkring
  - 2 2 2 5 Gruppföreträdare
  - 2.2.2.6 Förmånstagare
  - 2.2.2.7 Personförsäkring

- 2.2.3 Informationskrav [T]
  - 2.2.3.1 Innan försäkring tecknas – vilken information som måste lämnas innan en försäkring tecknas och på vilket sätt den ska lämnas
  - 2.2.3.2 Efter försäkring tecknats – vilken information som ska lämnas i direkt anslutning till att en försäkring tecknas och på vilket sätt den ska lämnas
  - 2.2.3.3 Vilken information som ska lämnas under försäkringstiden
  - 2.2.3.4 Försäkringsfall – vilken information som ska lämnas vid försäkringsfall och på vilket sätt den ska lämnas
- 2.2.4 Förhållanden under en försäkrings löptid – vilka förhållanden som regleras på vilket sätt, samt i vilken mån förhållandena kan ändras under försäkringens löptid [F]
  - 2.2.4.1 Vilka förhållanden som regleras i FAL
  - 2.2.4.2 Försäkringsavtalsvillkor – vilka förhållanden som regleras i försäkringsavtalsvillkoren
  - 2.2.4.3 Vilka förhållanden som regleras av försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag
- 2.2.5 Avtalsfrågor [T]
  - 2.2.5.1 Ansvarsinträde – när försäkringsbolagets ansvar för försäkringen inträder
  - 2.2.5.2 Kontraheringsplikt – vilken rätt att teckna försäkring som kontraheringsplikten innebär och vilken rätt ett försäkringsbolag har att vägra en kund att teckna en försäkring
  - 2.2.5.3 Upphörande av försäkring (tidsbegränsad försäkring, uppsägning från försäkringstagare, krav vid återköp) – vad som krävs för att en tidsbegränsad försäkring ska upphöra efter försäkringstiden och vad som inträffar om den inte sägs upp
  - 2.2.5.4 Upphörande av försäkring - vilken rättighet försäkringstagaren har att säga upp en försäkring i förtid och vilken rätt hen kan ha till fortsatt försäkring vid återköp av en försäkring
  - 2.2.5.5 Upplyningsplikt – upplyningspliktens alla delar gentemot såväl försäkringstagare som försäkrad och kunna förklara konsekvenserna av oriktiga uppgifter
  - 2.2.5.6 Konsekvenser av oriktiga uppgifter – varför det är nödvändigt att lämna korrekta uppgifter och vad konsekvensen kan bli av att inte göra det
  - 2.2.5.7 Distributörens ansvar – de krav som ställs på distributören att uppgifterna som lämnats av kunden är korrekta
- 2.2.6 Symptomklausuler [T]
  - 2.2.6.1 Vad symptomklausuler är
  - 2.2.6.2 När och på vilka grunder ett försäkringsbolag får tillämpa symptomklausuler på individuell personförsäkring
  - 2.2.6.3 När och på vilka grunder ett försäkringsbolag får tillämpa symptomklausuler vid gruppförsäkring
- 2.2.7 Förfoganderätt och inskränkning av denna rätt [T]
  - 2.2.7.1 Vad som menas med förfoganderätt
  - 2.2.7.2 Vad förfoganderätten innebär för försäkringstagaren och förmånstagaren

- 2 2 7 3 På vilket sätt förfoganderätt kan inskränkas för någon
- 2.2.8 Premiebetalning [T]
  - 2 2 8 1 När premien ska betalas
  - 2.2.8.2 Vad konsekvenserna kan bli om en premie inte betalas
- 2 2 9 Återupplivning [T]
  - 2.2.9.1 Vad återupplivning av en försäkring innebär
  - 2.2.9.2 Under vilka förutsättningar återupplivning av en försäkring kan ske
- 2.2.10 Själv mord [F]
  - 2.2.10.1 Innebörden av FAL:s regler vid självmord
  - 2.2.10.2 Vem som har bevisbördan för att det är självmord
- 2.2.11 Grupp personförsäkring [F]
  - 2.2.11.1 Skillnaderna i obligatoriska och frivilliga grupp försäkringar ur försäkringstagarens och den försäkrades perspektiv
  - 2.2.11.2 Rollen som en grupp företrädare har gentemot försäkringsföretaget respektive de försäkrade och försäkringstagare
- 2.2.12 Grupp personförsäkring [F]
  - 2.2.12.1 Skillnaderna i FAL vad gäller regler för information till kunder
  - 2.2.12.2 Premiebetalning
  - 2 2 12 3 Uppsägning
  - 2.2.12.4 Upphörande vid försäkringstidens slut jämfört med vad som gäller vid individuell försäkring
  - 2.2.12.5 Vad efterskydd och rätt till fortsättningsförsäkring är och när dessa kan bli aktuella
- 2.2.13 Kollektivavtalad försäkring [F]
  - 2 2 13 1 Vilka försäkringar reglerna för kollektivavtalsgrundade försäkringar gäller för
  - 2.2.13.2 Vilka de stora skillnaderna är mellan kollektivavtalad försäkring och individuell försäkring
- 2.2.14 Direktkravs rätt [F]
  - 2.2.14.1 Skillnaden mellan härledd direktkravs rätt (frivillig ansvarsförsäkring) och självständig direktkravs rätt (obligatorisk ansvarsförsäkring)
- 2.2.15 Företagsförsäkring – hur FAL:s regler om företagsförsäkring skiljer sig från dem om konsumentförsäkring avseende [T]
  - 2.2.15.1 Information
  - 2.2.15.2 Ansvarstid
  - 2.2.15.3 Uppsägning i förtid
  - 2 2 15 4 Fall när försäkringsföretagets ansvar kan begränsas
  - 2.2.15.5 Premier, ersättning och reglering av försäkringsfall

- 2.2.16 Skadereglering – vilka krav det ställs på skadereglering enligt FAL [F]
- 2.2.17 Regler vid utbetalning [T]
  - 2.2.17.1 Vid vilken tidpunkt en försäkringsersättning ska betalas ut
  - 2.2.17.2 Vad som gäller om utbetalning sker till annan än den rätte förmånstagaren
- 2.2.18 Regler om presentationspapper [T]
  - 2.2.18.1 Vilka försäkringsbrev som är så kallade presentationspapper
  - 2.2.18.2 Vilka försäkringsbrev som kan dödas och hur detta går till
- 2.2.19 Utmättningsregler – huvuddragen i utmättningsreglerna [T]
  - 2.2.19.1 Vad som händer vid utmätning innan ett försäkringsfall inträffar
  - 2.2.19.2 Vad som händer vid utmätning efter att försäkringsfall inträffat
  - 2.2.19.3 Vilka regler som gäller för utmätning av en försäkring som tecknats av en arbetsgivare på en anställds liv
  - 2.2.19.4 Vad som gäller vid utmätning av en sjuk- eller olycksfallsförsäkrings utfallande ersättning
- 2.2.20 Pantsättning [T]
  - 2.2.20.1 När en pantsättning av försäkring kan vara aktuell
  - 2.2.20.2 Hur pantsättning utförs rent praktiskt, särskilt vid pantsättning av försäkring i samband med direktpensionsutfästelser
- 2.2.21 Förmånstagarförordnande [T]
  - 2.2.21.1 Vem som kan vara förmånstagarare i olika typer av försäkringar
  - 2.2.21.2 Hur ändring av förmånstagarförordnande sker och när det kan förfalla
  - 2.2.21.3 Vad jämkning av ett förmånstagarförordnande innebär och när det kan ske
- 2.2.22 Olika typer av förmånstagarförordnande [T]
  - 2.2.22.1 Vad som menas med återkalleligt och oåterkalleligt förmånstagarförordnande
  - 2.2.22.2 I vilka olika sammanhang dessa förekommer
  - 2.2.22.3 Under vilka förutsättningar dessa förekommer
  - 2.2.22.4 Vem som kan ändra dessa
- 2.2.23 Livsfallsförordnande och dödsfallsförordnande – i vilka situationer dessa används och vad de innebär [T]

2.3 Allmän avtalsrätt

- 2.3.1 Avtalsrättsliga begrepp [F]
  - 2.3.1.1 Avtalsfrihet
  - 2.3.1.2 Dispositiv och tvingande rätt
- 2.3.2 Slutande av avtal [F]
  - 2.3.2.1 När ett avtal ingås
  - 2.3.2.2 Anbud (offert)

- 2.3.2.3 Accept
- 2.3.3 Olika typer av avtal [F]
  - 2.3.3.1 Konsensualavtal
  - 2.3.3.2 Formavtal
  - 2.3.3.3 Realavtal
- 2.3.4 Ogiltighetsgrunder och jämkning av oskäligen avtalsvillkor [K]
- 2.3.5 Uppdragsavtalet [F]
  - 2.3.5.1 Vad uppdragsavtalet reglerar
  - 2.3.5.2 Hur ett sådant ska upprättas
  - 2.3.5.3 När ett sådant ska upprättas
- 2.3.6 De viktigaste skillnaderna mellan allmän avtalsrätt och försäkringsavtalsrätt [F]
- 2.4 Konsumenträtt**
- 2.4.1 Lag (2005:59) om distansavtal utanför affärslokaler ("distansavtalslagen") [F]
  - 2.4.1.1 När lagen är tillämplig
  - 2.4.1.2 Vad den ställer för krav avseende informationsgivning
  - 2.4.1.3 Vad ångerrätten innebär vid försäkringsdistribution
- 2.4.2 Marknadsföringslag (2008:486) ("MFL") [T]
  - 2.4.2.1 Vem MFL gäller för
  - 2.4.2.2 Vad som avses med marknadsföring
  - 2.4.2.3 Vad som utgör vilseledande och otillbörlig marknadsföring
  - 2.4.2.4 Vem som bedömer om marknadsföring är vilseledande eller otillbörlig
  - 2.4.2.5 Konsekvenser av om marknadsföring är vilseledande eller otillbörlig
  - 2.4.2.6 Vad som gäller avseende otillbörlig marknadsföring för försäkringsdistributörers verksamhet
  - 2.4.2.7 Att Konsumentverket utövar tillsyn över distributörers efterlevnad av MFL
- 2.4.3 Situationer med hög risk för otillbörlig marknadsföring av finansiella instrument [T]
  - 2.4.3.1 Beskrivning av ett finansiellt instruments egenskaper
  - 2.4.3.2 Historisk avkastning
  - 2.4.3.3 Risknivå
  - 2.4.3.4 Jämförelser med andra finansiella instrument
  - 2.4.3.5 Utfästelser om framtiden
- 2.4.4 Att distansavtalslagen innehåller särskilda bestämmelser om marknadsföring av produkter och tjänster [F]
- 2.4.5 Gränsdragningen mellan lag (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter ("LFR") och LFD [K]
- 2.4.6 Vilken roll Konsumenternas Försäkringsbyrå har [K]

2.4.7 Allmänna reklamationsnämndens roll vid tvistlösning [K]

2.5 Skadeståndsrätt

2.5.1 Grunderna i skadeståndsrätten och innebörden av grundbegrepp [F]

2.5.1.1 Inom- och utomobligatoriska skadestånd

2.5.1.2 Ren förmögenhetsskada

2.5.1.3 Allmän förmögenhetsskada

2.5.1.4 Ideell skada

2.5.1.5 Tredjemansskada

2.5.2 Ansvarsprincipen [F]

2.5.2.1 Innebörden av den grundläggande ansvarsprincipen culpa (oaktsamhet)

2.5.2.2 Under vilka förutsättningar den grundläggande ansvarsprincipen (oaktsamhet) gäller

2.5.3 Begrepp inom skadeståndsrätt [F]

2.5.3.1 Principalansvar

2.5.3.2 Strikt ansvar

2.5.3.3 Adekvat kausalitet

2.5.4 Skadestånd vid finansiell rådgivning [F]

2.5.4.1 Reglerna för skadestånd vid finansiell rådgivning

2.5.4.2 På vilka grunder skadestånd kan komma ifråga

2.5.4.3 Vilka regler som gäller för skadeanmälan och preskription och om och i så fall på vilket sätt dessa regler skiljer sig från vanlig skadeståndsrätt

2.5.5 Skadestånd vid försäkringsdistribution [F]

2.5.5.1 Reglerna för skadestånd för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag

2.5.5.2 På vilka grunder skadestånd kan komma ifråga

2.5.5.3 Vilka regler som gäller för skadeanmälan och preskription och om och i så fall på vilket sätt dessa regler skiljer sig från vanlig skadeståndsrätt

2.6 Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ("penningtvättslagen") och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

2.6.1 Definitioner [T]

2.6.1.1 Syftet med lagen

2.6.1.2 Definitionen av penningtvätt

2.6.1.3 Definitionen av finansiering av terrorism

2.6.2 Skillnaden mellan penningtvätt och finansiering av terrorism [T]

2.6.3 Typologier – hur försäkringsprodukter, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism [F]

- 2.6.3.1 Placering
- 2.6.3.2 Skiktning
- 2.6.3.3 Integrering
- 2.6.4 Centrala begrepp i penningtvätsregelverket [T]
  - 2.6.4.1 Affärsförbindelser
  - 2.6.4.2 Verklig huvudman
  - 2.6.4.3 Person i politiskt utsatt ställning
- 2.6.5 Åtgärder som försäkringsdistributörer ska vidta för att minska risken att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism beroende på den inneboende risken [T]
  - 2.6.5.1 Identifiering och kontroll av kund
  - 2.6.5.2 Syfte och art med affärsförbindelsen
  - 2.6.5.3 Medlens ursprung
- 2.6.6 Riskbaserat förhållningssätt – hur företaget eller distributören ska göra sin riskbedömning [T]
- 2.6.7 Riskbedömning [T]
  - 2.6.7.1 Vilka riktlinjer och rutiner för riskbedömning som ska finnas och att dessa ska vara anpassade till verksamheten
  - 2.6.7.2 Vem som ska riskbedömas i en affärsförbindelse beroende på rollerna som försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare
  - 2.6.7.3 Vad som avgör vilken risk som åsätts en kund som är konsument
  - 2.6.7.4 Vad som avgör vilken risk som åsätts en företagskund
- 2.6.8 Riskbaserad kundkännedom – förhållningssätt som innebär arbete med riskbaserad kundkännedom, särskilt riskerna för penningtvätt inom livförsäkring [T]
- 2.6.9 Åtgärder för kundkännedom – när och hur åtgärder för kundkännedom ska genomföras [T]
  - 2.6.9.1 Inhämtande av ID
  - 2.6.9.2 Ursprung av kapital
  - 2.6.9.3 Organisationsstruktur
  - 2.6.9.4 Identifiering av verklig huvudman
  - 2.6.9.5 Etablering i högriskredjeland
- 2.6.10 Skärpta åtgärder – när och hur skärpta åtgärder för kundkännedom ska genomföras [T]
- 2.6.11 Förenklade åtgärder för kundkännedom [T]
  - 2.6.11.1 När sådana kan vara tillämpliga
  - 2.6.11.2 Vilka åtgärder som krävs
- 2.6.12 Fortlöpande uppföljning av affärsförbindelser [T]
  - 2.6.12.1 Att rutin ska finnas
  - 2.6.12.2 Att avvikelser i förhållande till vad som tidigare är känt ska leda till uppdatering och eventuellt utredning
- 2.6.13 Dokumentation [T]

- 2.6.13.1 Vad som måste dokumenteras vid olika åtgärder som syftar till att uppnå kundkännedom
- 2.6.13.2 Genomförande av en sådan dokumentation på ett korrekt sätt
- 2.6.14 Övervakningsskyldighet [T]
  - 2.6.14.1 Vad den löpande övervakningsskyldigheten innebär, inklusive behov av att dokumentera
  - 2.6.14.2 Vad som ska göras och dokumenteras i det fall något misstänkt uppdagas
- 2.6.15 Åtgärder om misstanke inte kan avfärdas [T]
  - 2.6.15.1 Skärpta åtgärder för kundkännedom
  - 2.6.15.2 Anmälan till Finanspolisen, hur och när den ska göras
  - 2.6.15.3 Hantering av kundrelationen – hur förbud att genomföra transaktioner och kravet på att avsluta affärsrelationen ska hanteras
- 2.6.16 Arkivering [F]
  - 2.6.16.1 Vilka krav som finns på bevarande av handlingar
  - 2.6.16.2 För vilken tid dessa krav gäller
  - 2.6.16.3 I vilken form dessa handlingar ska finnas
- 2.6.17 Förfrågningar – hur förfrågningar som ställs till förmedlingsföretaget ska besvaras [F]
- 2.6.18 Meddelandeförbud [F]
  - 2.6.18.1 Reglerna för meddelandeförbud
  - 2.6.18.2 Vilka konsekvenser brott mot meddelandeförbudet får
- 2.6.19 Utbildning och skydd av anställda och andra som deltar i verksamheten [F]
  - 2.6.19.1 Vilka krav som ställs på fortlöpande utbildning
  - 2.6.19.2 Skydd av anställda och andra som deltar i verksamheten
- 2.6.20 Centralt funktionsansvarig [K]
  - 2.6.20.1 Att en centralt funktionsansvarig ska utses
  - 2.6.20.2 Vad en centralt funktionsansvarig ansvarar för
  - 2.6.20.3 Att denne ska vara oberoende i förhållande till de personer och verksamheter som ska övervakas och kontrolleras
- 2.6.21 Lagens konsekvenser [K]
  - 2.6.21.1 Vilka påföljder den enskilde befattningshavaren och företaget kan drabbas av vid överträdelse av lagen
  - 2.6.21.2 Förverkande och penningbeslag
- 2.6.22 Finansinspektionens krav på rapportering av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och hur rapporteringen går till [F]
- 2.6.23 Verklig huvudman [F]
  - 2.6.23.1 Lag (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän och hur sökning i registret för verkliga huvudmän går till

- 2.6.23.2 Rapportering till Bolagsverket – känna till vad som ska rapporteras och ha rutiner för att kunna ta fram den information som behöver rapporteras

2.7 Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott ("PTBL")

2.7.1 Typologier för penningtvättsbrott [K]

- 2.7.1.1 Hur en försäkringsdistributör kan göra sig skyldig till penningtvättsbrott
- 2.7.1.2 Hur ett försäkringsbolag kan göra sig skyldig till penningtvättsbrott

2.7.2 Straffansvar [K]

- 2.7.2.1 Att straffansvaret omfattar även den som i näringsverksamhet eller liknande medverkar till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i penningtvätts syfte (näringspenningtvätt)

2.8 Insiderlagstiftning

2.8.1 Lag (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden ("MmL") och EU:s marknadsmissbruksförordning ("MAR") [K]

- 2.8.1.1 Vad som avses med insiderbrott
- 2.8.1.2 Vad som avses med legitimt beteende
- 2.8.1.3 Exempel på obehörigt röjande av insiderinformation
- 2.8.1.4 Vad som avses med marknadsmanipulation

2.9 Personuppgiftshantering

2.9.1 Syftet med Dataskyddsförordningen (2016/679) ("GDPR") [F]

2.9.2 GDPR:s tillämpningsområde [K]

2.9.3 Vad behandling av personuppgift innebär [K]

2.9.4 Krav på behandling av personuppgifter [K]

- 2.9.4.1 Laglighet, korrekthet och öppenhet
- 2.9.4.2 Ändamålsbegränsning
- 2.9.4.3 Uppgiftsminimering
- 2.9.4.4 Riktighet
- 2.9.4.5 Lagringsminimering
- 2.9.4.6 Integritet och konfidentialitet
- 2.9.4.7 Ansvarsskyldighet

2.9.5 När behandling av personuppgifter är tillåten [K]

2.9.6 Gallring av personuppgifter [F]

- 2.9.6.1 När personuppgifter ska gallras
- 2.9.6.2 Påverkan på gallringstiden från andra lagar som reglerar skadeståndsrätt, bokföringsverifikat, och penningtvätt

2.9.7 Känsliga personuppgifter [K]

- 2.9.7.1 Förbudet mot behandling av känsliga eller särskilda kategorier av personuppgifter
- 2.9.7.2 Vilka typer av uppgifter som betraktas som känsliga uppgifter
- 2.9.8 Registreringsinformation – kraven på information till den registrerade [K]
- 2.9.9 Registrerades rättigheter [F]
  - 2.9.9.1 Rätt till rättelse
  - 2.9.9.2 Rätt till radering ("rätten att bli bortglömd")
  - 2.9.9.3 Rätt till dataportabilitet
  - 2.9.9.4 Rätt till begränsning
  - 2.9.9.5 Rätt till invändningar
- 2.9.10 Säkerhet – krav på säkerhet vid behandling av uppgifter [K]
- 2.9.11 Relevanta begrepp [K]
  - 2.9.11.1 Personuppgiftsansvarig
  - 2.9.11.2 Personuppgiftsbiträde
  - 2.9.11.3 Dataskyddsombud
- 2.9.12 Försäkringsbolags, försäkringsförmedlares, administrationscentralers och arbetsgivares roller som personuppgiftsansvariga respektive personuppgiftsbiträden [K]
- 2.9.13 Dataskyddsombud - skillnaden i hanteringen av personuppgiftsskyldigheterna [K]
  - 2.9.13.1 För det fall dataskyddsombud inte utsetts
  - 2.9.13.2 För det fall dataskyddsombud har utsetts
- 2.9.14 Skadeståndsskyldighet och sanktionsavgifter enligt GDPR [K]
  - 2.9.14.1 Personuppgiftsansvariges skadeståndsskyldighet
  - 2.9.14.2 Administrativa sanktionsavgifter
  - 2.9.14.3 Skillnaden mellan skadeståndsskyldighet och administrativa sanktionsavgifter
- 2.9.15 Integritetsskyddsmyndigheten roll [K]
  - 2.9.15.1 Att Integritetsskyddsmyndigheten är tillsynsmyndighet som kan meddela föreskrifter
  - 2.9.15.2 Att vissa uppgifter och incidenter ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten
- 2.10 Mellanmansrätt**
- 2.10.1 Att en förmedlare är en mellanman som agerar på uppdrag av antingen försäkringsbolag eller kund [F]
- 2.10.2 Fullmakter [T]
  - 2.10.2.1 Informationsfullmakt
  - 2.10.2.2 Skötselfullmakt

- 2.10.2.3 Ställningsfullmakt
- 2.10.2.4 Framtidsfullmakt
- 2.10.3 Fullmaktens roll [T]
  - 2.10.3.1 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och rättigheter gentemot fullmaktsgivaren
  - 2.10.3.2 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och avsaknad av rättigheter gentemot tredje man
  - 2.10.3.3 Fullmaktens avsaknad av legal koppling till rätten att erhålla provision
- 2.10.4 Innebörden av ett uppdragsavtal [T]

2.11 Bolagsrätt

- 2.11.1 Bolagsorgan för aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag och enkla bolag [K]
  - 2.11.1.1 Deras roller och ansvar
  - 2.11.1.2 Bolagsbildning
  - 2.11.1.3 Nyemission
  - 2.11.1.4 Fusion
  - 2.11.1.5 Likvidation
- 2.11.2 Firmatecknare [F]
  - 2.11.2.1 Innebörden av att vara firmatecknare
  - 2.11.2.2 Hur firmatecknare utses, och vem som utser
  - 2.11.2.3 Hur firmatecknare kontrolleras
  - 2.11.2.4 Hantering av fullmakt från firmatecknare, särskilt vid firmateckning i förening
  - 2.11.2.5 Konsekvenser av bristande firmateckningsrätt för respektive part
  - 2.11.2.6 Vad som avses med löpande förvaltningsåtgärder avseende försäkringsdistribution

2.12 Tystnadsplikt

- 2.12.1 Tystnadsplikt enligt LFD (8 kap 8 §) [F]
- 2.12.2 Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) ("sekretesslagen") [K]
  - 2.12.2.1 Bestämmelser om myndigheters hantering av visselblåsare (30 kap 4b § sekretesslagen)
- 2.12.3 Lag (2018:558) om företagshemligheter [K]

2.13 Skatterätt

- 2.13.1 Inkomstskatter – vad som räknas som inkomst och hur den beskattas [T]
  - 2.13.1.1 Kapitalbeskattning – att kunna beräkna kapitalskatten för olika typer av kapitalinkomster/kapitalvinster (inkluderar kunskap om avdragsgilla kostnader)

- 2.13.1.2 Förfärvsbeskattning – vad som menas med förfärvsinkomster och kunna beräkna vilka avdrag för pensionsförsäkring som är tillämpligt för en kund
  - 2.13.1.3 Marginalskatt – vad marginalskatt är och kunna beräkna den i olika inkomstskick
  - 2.13.1.4 Avdragsregler för olika försäkringar – gällande avdragsregler för individuellt pensionssparande (IPS) och övriga typer av individuellt pensionssparande som inte är försäkring
  - 2.13.1.5 Lagens konsekvenser – vilket straff den enskilde befattningshavaren och företaget kan drabbas av vid brott mot inkomstskattelagen (1999:1229) ("IL")
  - 2.13.1.6 Allmänna avdrag – förstå vilka avdrag som räknas som allmänna avdrag
  - 2.13.1.7 Beräkning av inkomstskatt – kunna hjälpa en privatkund att beräkna inkomstskatten baserat på olika förutsättningar, särskilt med hänsyn till kundens olika valmöjligheter vad gäller pensionssparande, tjänstepension och löneväxling
  - 2.13.1.8 Fastställd förfärvsinkomst – skillnaden mellan fastställd och beskattningsbar förfärvsinkomst och vad som ligger till grund för avdragsbeloppen för privat livförsäkring
  - 2.13.1.9 Grundavdrag – kunna förklara för kund vad grundavdraget är, hur stort det är och på vilket sätt det används i skatteberäkningar
  - 2.13.1.10 Allmän pensionsavgift – vad den allmänna pensionsavgiften är och hur den behandlas i deklarationen
  - 2.13.1.11 Skattesatser – vilka de olika skattesatserna är för olika typer av inkomster och kunna använda dessa vid skatteberäkningar för en kund
  - 2.13.1.12 Beskattning av pensionsförsäkring vid uttag – kunna förklara för kund hur pensionsförsäkringar beskattas vid uttag
  - 2.13.1.13 Särskild löneskatt – kunna beräkna vilken särskild löneskatt som kommer att behöva betalas vid olika typer av försäkringslösningar
- 2.13.2 Avdragsrätt för arbetsgivares pensionskostnader [A]
- 2.13.2.1 Vem kan ha tjänstepension – bolagsform, ägare
  - 2.13.2.2 Allmänt om arbetsgivares pensionskostnader
  - 2.13.2.3 Huvudregeln för avdragsnivå
  - 2.13.2.4 Begreppet lön
  - 2.13.2.5 Kompletteringsregeln – avdragsnivå, intjänandetid, avräkning av tidigare tryggad tjänstepension, pension före och efter 65 år, kostnad för efterlevandepension
  - 2.13.2.6 Enskild näringsidkares avdrag
  - 2.13.2.7 Avdragsrätt för andra tryggandeformer
- 2.13.3 Beskattning av företag [F]
- 2.13.3.1 Vilka intäkter och kostnader som ska tas upp i beskattningshänseende
  - 2.13.3.2 Skattemässig hantering av kostnader för löneförmåner och tjänstepension
  - 2.13.3.3 Avdragsregler för tjänstepensionsutfästelser i försäkring, stiftelse och balansräkning
  - 2.13.3.4 Hantering av utfallande pensionsbelopp från tjänstepensionsförsäkring
  - 2.13.3.5 Arbetsgivarens hantering av löneavstående

- 2.13.3.6 Skattemässig hantering av avgångsvederlag och pensionsutfästelser vid uppsägning
- 2.13.3.7 Direktpensionens inverkan på företagsbeskattningen
- 2.13.4 Avkastningsskatt [T]
  - 2.13.4.1 Beräkning av storleken på avkastningsskatten
  - 2.13.4.2 Vem som är skattskyldig i svensk och utländsk försäkring
- 2.13.5 Inkomstskattelagens regler för försäkring [T]
  - 2.13.5.1 Kapitalförsäkring
  - 2.13.5.2 Pensionsförsäkring
  - 2.13.5.3 Speciellt vid olika typer av tjänstepensionslösningar
- 2.13.6 Beskattning av investeringssparkonto (ISK), inklusive insättningar och uttag under året [F]
- 2.13.7 Flytt av pensionsförsäkring till utländsk försäkringsgivare [F]
  - 2.13.7.1 Krav på anmälan till Skatteverket och vem som ska anmäla
  - 2.13.7.2 Konsekvenser vid utebliven anmälan
- 2.13.8 Eventuell avdragsrätt för riskförsäkring [F]
- 2.13.9 Beskattningseffekter på utbetalningar från riskförsäkringar avseende inkomstskatt [F]

2.14 Arbetsrätt

- 2.14.1 Vilka lagar som reglerar den individuella arbetsrätten [K]
  - 2.14.1.1 Lag (1982:80) om anställningsskydd ("LAS")
  - 2.14.1.2 Lag (1994:260) om offentlig anställning ("LOA")
- 2.14.2 Vilken lag som reglerar den kollektiva arbetsrätten [K]
  - 2.14.2.1 Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet ("MBL")

2.15 Socialförsäkringsrätt

- 2.15.1 Ålderspension enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) [F]
  - 2.15.1.1 Hur ålderspensionen finansieras och förvaltas
  - 2.15.1.2 Ålderspensionens samhällsekonomiska effekter
  - 2.15.1.3 Faktorer som avgör ålderspensionens tillräcklighet under pensionstiden
  - 2.15.1.4 Ålderspensionens intjänande och storlek
  - 2.15.1.5 Innebörden av riktmärket för pensionsålder
  - 2.15.1.6 Uttagsmöjligheter för ålderspension
  - 2.15.1.7 Hantering av ändrade förhållanden
  - 2.15.1.8 Ålderspensionens samspel med tjänstepension
  - 2.15.1.9 Försäkringsmomenten i ålderspensionen
  - 2.15.1.10 Vad som behöver göras för att börja ta ut ålderspensionen
- 2.15.2 Efterlevandepension enligt socialförsäkringsbalken [F]

- 2.15.2.1 Vem som kan omfattas av efterlevandepension
- 2.15.2.2 I vilka situationer som efterlevandepension kan utbetalas
- 2.15.2.3 Efterlevandepensionens storlek
- 2.15.2.4 Vad som behöver göras för att börja ta ut efterlevandepensionen
- 2.15.3 Sjukförsäkring enligt socialförsäkringsbalken [K]
  - 2.15.3.1 Hur den allmänna sjukförsäkringen finansieras
  - 2.15.3.2 Vem som kan omfattas av allmän sjukförsäkring
  - 2.15.3.3 Krav för att omfattas av den allmänna sjukförsäkringen
  - 2.15.3.4 Vem som betalar ut sjukförsäkringsersättningen
  - 2.15.3.5 Sjukförsäkringsperiodens ersättningsnivå
  - 2.15.3.6 Krav för att sjukförsäkring ska betalas ut
  - 2.15.3.7 Vem som bedömer om rätt till sjukförsäkringsersättning föreligger
  - 2.15.3.8 Hur bedömningen om rätt till sjukförsäkringsersättning föreligger går till
  - 2.15.3.9 Den allmänna sjukförsäkringens samspel med privat sjukförsäkring
  - 2.15.3.10 Hur oenighet om rätten till allmän sjukförsäkring hanteras

3 Familjerätt

3.1 Äktenskapsbalk (1987:230) ("äktenskapsbalken")

- 3.1.1 Äktenskapets rättsverkningar såsom [F]
  - 3.1.1.1 Varje make råder över sin egendom och svarar för sina skulder
  - 3.1.1.2 Varje make ska lämna varandra de upplysningar som behövs för att familjens ekonomiska förhållanden ska bedömas
- 3.1.2 Underhållningsskyldighet mellan makar [K]
  - 3.1.2.1 Under äktenskapet
  - 3.1.2.2 Efter äktenskapsskillnad
- 3.1.3 Egendomsförhållanden [F]
  - 3.1.3.1 Makars egendomsförhållanden
  - 3.1.3.2 Innebörden av giftorätt
  - 3.1.3.3 Innebörden av giftorättsgods
  - 3.1.3.4 Innebörden av enskild egendom
- 3.1.4 Egendom [F]
  - 3.1.4.1 Vad enskild egendom är
  - 3.1.4.2 Hur enskild egendom skapas
  - 3.1.4.3 Hur äktenskapsförord upprättas
  - 3.1.4.4 I vilka sammanhang det är lämpligt att äktenskapsförord används
- 3.1.5 Formkraven för äktenskapsförord [K]
- 3.1.6 Bodelningsregler vid äktenskapsskillnad och under bestående äktenskap [F]

- 3.1.6.1 När kan en bodelning ske
- 3.1.6.2 Vad som ingår i en bodelning
- 3.1.6.3 Formkrav för bodelning
- 3.1.7 Bodelningsregler avseende pensionssparande [T]
  - 3.1.7.1 Privat pensionsförsäkring och individuellt pensionssparande
  - 3.1.7.2 Bodelning i anledning av skilsmässa – huvudregel och jämkningsregel
  - 3.1.7.3 Tjänstepension – privatägda pensionsförsäkringar, företagsägda pensionsförsäkringar, övriga former av pensionsrättigheter
  - 3.1.7.4 Värdering
  - 3.1.7.5 Skattskyldighet
- 3.1.8 Jämkning av bodelning och vederlagsregeln [F]
  - 3.1.8.1 Vem som kan begära jämkning av bodelning
  - 3.1.8.2 Hur jämkning av bodelning går till
  - 3.1.8.3 När vederlagsregeln kan tillämpas
- 3.1.9 Vilka formkrav som finns för gåvor mellan makar [T]
- 3.1.10 Hantering av pension vid äktenskapsskillnad [T]
  - 3.1.10.1 Allmän pension
  - 3.1.10.2 Tjänstepension
  - 3.1.10.3 Privat pension
- 3.2 Sambolag (2003:376) ("sambolagen")**
- 3.2.1 Sambo [F]
  - 3.2.1.1 Principiella skillnader som gäller mellan personer i ett samboförhållande jämfört med i ett äktenskap
  - 3.2.1.2 Hur sambor definieras
- 3.2.2 Samboavtal [F]
  - 3.2.2.1 Vad ett samboavtal är
  - 3.2.2.2 Vad ett samboavtal kan reglera
  - 3.2.2.3 Innebörden av att ett samboavtal finns
- 3.2.3 Samboegendom [T]
  - 3.2.3.1 Vad som avses med samboegendom
  - 3.2.3.2 Hur samboegendom behandlas vid bodelning
- 3.2.4 Övertaganderätt av bostad – vad som menas med den så kallade övertaganderätten av bostad [F]
- 3.2.5 Hantering av pension vid upplösning av samboskap [T]
  - 3.2.5.1 Allmän pension
  - 3.2.5.2 Tjänstepension

3.2.5.3 Privat pension

3.3 Föräldrabalk (1949:381) ("föräldrabalken")

3.3.1 Förvaltning av egendom [T]

3.3.1.1 Vad som generellt gäller för förvaltning av omyndigs egendom och reglerna i försäkringsdistributionen

3.3.2 Överförmyndare [T]

3.3.2.1 Vilken roll en överförmyndare har

3.3.2.2 När en överförmyndare utses

3.3.3 Förmyndare [T]

3.3.3.1 Den roll en förmyndare för en omyndig person har

3.3.3.2 Hur en förmyndare utses

3.3.3.3 Vilka uppgifter och befogenheter denne har

3.3.4 Förvaltare [T]

3.3.4.1 När en förvaltare ska utses

3.3.4.2 Vilka uppgifter och befogenheter en förvaltare har

3.3.5 God man [T]

3.3.5.1 När en god man för omyndig ska utses

3.3.5.2 Vilka uppgifter och befogenheter en god man har

3.3.5.3 Framtidsfullmakt

3.3.6 Fri och kontrollerad förvaltning [T]

3.3.6.1 Innebörden av fri och kontrollerad förvaltning

3.3.6.2 Reglerna för fri och kontrollerad förvaltning

3.3.7 Förmånstagarförvärv för omyndig – hur utbetalning av förmånstagarförvärv till omyndig ska genomföras [F]

3.3.8 Omyndigs placering i försäkring – reglerna för omyndigs tecknande och återköp av försäkring [T]

3.3.8.1 Vid fri förvaltning

3.3.8.2 Vid kontrollerad förvaltning

3.3.9 Särskild förvaltning [T]

3.3.9.1 När särskild förvaltning kan vara aktuell

3.3.9.2 Hur särskild förvaltning går till

3.3.10 Särskild överförmyndarkontroll [T]

3.3.10.1 När särskild överförmyndarkontroll kan bli aktuell

3.3.10.2 Hur särskild överförmyndarkontroll går till

3.3.11 Hantering av försäkringsfall med utbetalning till person under förmyndarskap [T]

3.4 Ärvdabalk (1958:637) ("ärvdabalken")

- 3.4.1 Den legala arvsordningens konsekvenser för kundens familj om någon i familjen skulle avlida [A]
  - 3.4.1.1 Om kund är gift
  - 3.4.1.2 Om kund är ogift
- 3.4.2 Begrepp [T]
  - 3.4.2.1 Kvarlåtenskap
  - 3.4.2.2 Arvslott
  - 3.4.2.3 Laglott
  - 3.4.2.4 Testamentslott
  - 3.4.2.5 Bröstarvinge
  - 3.4.2.6 Arvsavstående
- 3.4.3 Efterarvingar och sekundosuccession [T]
  - 3.4.3.1 Vad som menas med efterarv
  - 3.4.3.2 Hur efterarv hanteras
  - 3.4.3.3 Vad som menas med efterarvingar
  - 3.4.3.4 Vad som gäller för efterarvingars arvsrätt
  - 3.4.3.5 Hur särkullbarn påverkar arvsrätten
- 3.4.4 Bouppteckningsregler [T]
  - 3.4.4.1 Vad en bouppteckning ska innehålla och när den ska göras
  - 3.4.4.2 Vem som kan utfärda bouppteckning
  - 3.4.4.3 Hur tvister om bouppteckning löses
- 3.4.5 Försäkring i bouppteckning – reglerna för hur försäkring hanteras i en bouppteckning [T]
- 3.4.6 Basbeloppsregeln – regeln vid bodelning [T]
- 3.4.7 Förskott på arv vad som menas med förskott på arv och hur sådana hanteras [F]
  - 3.4.7.1 Vid bodelning
  - 3.4.7.2 Vid bouppteckning
  - 3.4.7.3 Vid arvsifte
- 3.4.8 Dödsboregler [T]
  - 3.4.8.1 Vem som kan vara dödsbodelägare
  - 3.4.8.2 Hur dödsboet förvaltas
- 3.4.9 Testamente [F]
  - 3.4.9.1 Hur ett testamente påverkar kvarlåtenskapen
  - 3.4.9.2 Formkraven för att ett testamente ska vara giltigt
  - 3.4.9.3 Hur ett testamente upprättas
  - 3.4.9.4 Vad som menas med testator och testamentstagare

- 3.4.10 Inbördes testamente [T]
  - 3.4.10.1 När ett inbördes testamente bör upprättas
  - 3.4.10.2 Vad inbördes testamente bör innehålla
- 3.4.11 Äganderätsfrågor – vad som menas med följande begrepp i testamentessammanhang [F]
  - 3.4.11.1 Full äganderätt
  - 3.4.11.2 Fri förfoganderätt
- 3.4.12 Universell testamentstagare [F]
  - 3.4.12.1 Vad som menas med universell testamentstagare
  - 3.4.12.2 Vem som kan vara universell testamentstagare
- 3.4.13 Legatarie [F]
  - 3.4.13.1 Vad som menas med legatarie
  - 3.4.13.2 Vem som kan vara legatarie
- 3.4.14 Försäkring i bouppteckning – reglerna för hur försäkring hanteras i en bouppteckning [T]
- 3.4.15 Allmänna arvsfondens arvsrätt och när den kommer ifråga [K]
- 3.4.16 Försäkringens roll vid generationsväxling för företagare och vid arvskiften [T]

4 Ekonomi

4.1 Privatekonomi

- 4.1.1 Ränta på ränta-beräkning och koncept samt vanliga tillämpningsområden [T]
- 4.1.2 Försäkrings- och sparandeanalys för privatperson – fastställa en kunds privatekonomiska förutsättningar för att hantera sina risker och spara i försäkring [A]
  - 4.1.2.1 Kartläggning av kundens situation och förutsättningar
  - 4.1.2.2 Fastställande av kundens krav och behov
  - 4.1.2.3 Föreslå lämpliga försäkringslösningar för kundens riskbehov, såsom att minska den ekonomiska risken vid egen eller familjemedlems kort- och långvariga sjukdom, olycka, dödsfall och arbetslöshet samt vid barns sjukdom eller olycka
  - 4.1.2.4 Fastställande av tillgängligt utrymme för sparandeförsäkring
  - 4.1.2.5 Bedömning av kundens tidshorisont för sparandeförsäkring
  - 4.1.2.6 Bedömning av en lämplig risknivå för kunden för sparandeförsäkring
  - 4.1.2.7 Bedömning av lämplig förvaltningsmodell för sparandeförsäkringens kapital med hänsyn till kundens intresse, förmåga och aktivitetsnivå
  - 4.1.2.8 Rekommendera lämpliga försäkringslösningar för kundens sparandebestånd
  - 4.1.2.9 Rekommendera lämplig allokering av försäkringskapitalet baserat på kundens förutsättningar
  - 4.1.2.10 Rekommendera lämpliga placeringar utifrån den föreslagna allokeringen

- 4.1.2.11 Genomföra en lämplighetsbedömning av kundens samlade försäkringsbehov jämfört med den rekommenderade försäkringslösningen
- 4.1.3 Privatpersonens behov av försäkringsskydd – analys av en privatpersons ekonomiska situation som grund för bedömning av behov av försäkringsskydd [T]
  - 4.1.3.1 Prioriteringen av kompletterande riskförsäkringar framför sparande i försäkring eller andra investeringar
  - 4.1.3.2 Förändring över tid av behov av kompletterande riskförsäkringar baserat på förändrad livssituation, såsom sambo/gift, föräldraskap, skilsmässa och dödsfall
- 4.2 Företagsekonomi**
  - 4.2.1 Företagsformer [T]
    - 4.2.1.1 Vilka olika former ett företag kan bedrivas i
    - 4.2.1.2 Skillnaderna mellan olika företagsformer
  - 4.2.2 Resultaträkning [F]
    - 4.2.2.1 Resultaträkningens uppställningsformer – kostnadsslagsindeldad resultaträkning och funktionsindeldad resultaträkning
    - 4.2.2.2 Övergripande poster – avskrivning, kostnad för sålda varor, etc.
  - 4.2.3 Balansräkning [F]
    - 4.2.3.1 Balansräkningens delar – tillgång och skuld
    - 4.2.3.2 Balansräkningens kategorier och poster – anläggningstillgångar, omsättningstillgångar
    - 4.2.3.3 Poster inom linjen – vad som kan finnas med som inte redovisats
    - 4.2.3.4 Innebörden av balansräkning, vad siffrorna betyder
  - 4.2.4 Livförsäkringsföretagets balans- och resultaträkning [F]
    - 4.2.4.1 Hur livförsäkringsföretagets balans- och resultaträkning skiljer sig från en vanlig balans- och resultaträkning
    - 4.2.4.2 Vilka poster som är unika för livförsäkringsföretaget och hur dessa interagerar med varandra
  - 4.2.5 Försäkringsföretags balans- och resultaträkning – bedömning av ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsaktiebolags balans- och resultaträkning [T]
  - 4.2.6 Företags försäkringsbehov – tolkning av företags resultat- och balansräkning i syfte att kunna bedöma försäkringsbehov avseende tjänstepensioner och hantering av överskottslikviditet [F]
  - 4.2.7 Viktiga begrepp och nyckeltal rörande livförsäkringsföretagets ekonomiska ställning, lönsamheten i dess försäkringsrörelse och kostnadsnivå [F]
    - 4.2.7.1 Combined ratio (totalkostnadsprocent)
    - 4.2.7.2 Omkostnadsprocent

4.3 Kapitalmarknaden

- 4.3.1 Kapitalmarknaden [F]
  - 4.3.1.1 Definitionen av kapitalmarknaden
  - 4.3.1.2 Vilka delmarknader som omfattas
  - 4.3.1.3 Grundläggande kunskaper om kapitalmarknadens uppbyggnad
  - 4.3.1.4 Vilka mekanismer som påverkar den och vilken funktion den fyller i samhället

4.4 Tidshorisontens betydelse för allokering och avkastning

- 4.4.1 Kundens tidshorisont [T]
  - 4.4.1.1 Hur kundens tidshorisont påverkar tillgångsallokeringen
  - 4.4.1.2 Hur kundens tidshorisont påverkar den förväntade avkastningen
- 4.4.2 Hur kundens aktivitetsnivå bör påverka placeringsinriktningen och förvaltningsformen [F]
- 4.4.3 För - och nackdelar med placeringar i likvida och illikvida tillgångar [F]
- 4.4.4 Konsekvenserna av att välja dagligt handlade tillgångar till ett långsiktigt sparande [F]

4.5 Finansiella instrument

- 4.5.1 Vad som menas med räntebärande värdepapper [F]
  - 4.5.1.1 Användning av, och funktion för, räntekuponger
  - 4.5.1.2 Användning av, och funktion för, nollkupongare
  - 4.5.1.3 Skillnader mellan räntebärande värdepapper och andra finansiella instrument, såsom aktier och derivatinstrument
- 4.5.2 Olika typer av räntebärande värdepapper och vad som påverkar deras värde [F]
  - 4.5.2.1 Kreditcertifikat
  - 4.5.2.2 Stats- och kommunobligationer
  - 4.5.2.3 Säkerställda bostadsobligationer
  - 4.5.2.4 Företagsobligationer
  - 4.5.2.5 Räntebevis
  - 4.5.2.6 High yield (junk bonds)
  - 4.5.2.7 Nominella obligationer
  - 4.5.2.8 Realobligationer
  - 4.5.2.9 FRN
  - 4.5.2.10 Statsskuldväxlar
- 4.5.3 Skillnad mellan primär- och sekundärmarknad för räntebärande värdepapper [F]
  - 4.5.3.1 Handel
  - 4.5.3.2 Prissättning
- 4.5.4 Vilka risker som är förknippade med att investera i olika typer av räntebärande värdepapper [F]

- 4.5.5 Vad som påverkar ett räntebärande värdepappers värde samt vilken avkastning det förväntas ge [T]
- 4.5.6 Skillnader mellan FRN-lån och raka obligationer [F]
- 4.5.7 Kreditbetyg [F]
  - 4.5.7.1 Hur kreditbetyg sätts
  - 4.5.7.2 Hur kreditbetyg påverkar värdet på räntebärande värdepapper
- 4.5.8 Yieldkurva [F]
  - 4.5.8.1 Vad en yieldkurva är
  - 4.5.8.2 Hur man tolkar ett värdepappers duration
- 4.5.9 Hur samhällsekonomi respektive räntebärande värdepapper påverkas av Riksbankens räntepolitik [F]
- 4.5.10 Hur samhällsekonomi påverkas av tillväxt [F]
- 4.5.11 Händelsers inverkan på de finansiella marknaderna och enskilda finansiella instrument [F]
- 4.5.12 Vad en aktie är [F]
- 4.5.13 Aktieinstrument och marknadsplatser [F]
  - 4.5.13.1 Skillnad mellan olika aktieslag, till exempel A och B aktie
  - 4.5.13.2 Skillnad mellan värde- och tillväxtaktier
  - 4.5.13.3 Skillnad mellan preferensaktier och stamaktier
  - 4.5.13.4 Konvertibler
  - 4.5.13.5 Optioner
  - 4.5.13.6 Teckningsrätter
  - 4.5.13.7 Reglerade aktiemarknadsplatser
  - 4.5.13.8 Oreglerade aktiemarknadsplatser
  - 4.5.13.9 Kostnader för att handla med aktier
  - 4.5.13.10 Hur noterade bolag kommunicerar med aktiemarknaden och vilken betydelse informationen har för aktiekursen
- 4.5.14 Aktiers inverkan på en placeringsportfölj i jämförelse med andra finansiella instrument [F]
- 4.5.15 Aktierelaterade begrepp - vad de innebär, när de är tillåtna samt vilka risker och fördelar de medför [F]
  - 4.5.15.1 Blankning
  - 4.5.15.2 Belåning
- 4.5.16 Aktiers rösträtt [K]
  - 4.5.16.1 Vem som kan utöva rösträtten och vad som krävs för att det ska vara möjligt
  - 4.5.16.2 Rösträttsregler och begränsningar i utövandet av rösträtt
  - 4.5.16.3 Användande av ombud för rösträttens utövande (proxy)
- 4.5.17 Utmärkande drag för olika typer av fonder [F]

- 4.5.17.1 Aktiefonder
- 4.5.17.2 Räntefonder
- 4.5.17.3 Blandfonder
- 4.5.17.4 Hedgefonder
- 4.5.17.5 Värdepappersfond
- 4.5.17.6 AIF-fonder (Alternativ investeringsfond)
- 4.5.17.7 Specialfonder
- 4.5.17.8 Closed end fund (CEF) respektive Open end fund
- 4.5.17.9 Börshandlade fonder (ETF)
- 4.5.17.10 Indexfonder

- 4.5.18 Risker, möjligheter och kostnader för olika typer av fonder [F]

- 4.5.19 Aktivt och passivt förvaltade fonder [F]
  - 4.5.19.1 Skillnaden mellan aktivt och passivt förvaltade fonder
  - 4.5.19.2 För- och nackdelar med aktivt och passivt förvaltade fonder

- 4.5.20 Olika typer av fonder och skillnaden mellan dessa [F]
  - 4.5.20.1 Värdepappersfonder
  - 4.5.20.2 Specialfonder
  - 4.5.20.3 Övriga alternativa investeringsfonder

- 4.5.21 Skillnader mellan olika typer av fondstrukturer ur ett konsumentperspektiv [F]
  - 4.5.21.1 Värdepappersfonder i Sverige
  - 4.5.21.2 SICAV i Luxemburg
  - 4.5.21.3 Krav på godkännande av utländska AIF:er som riktas mot icke-professionella investerare

- 4.5.22 Olika typer av fondavgifter och hur dessa påverkar fondernas utveckling [F]
  - 4.5.22.1 Andelsklasser
  - 4.5.22.2 Performanceavgifter

- 4.5.23 Fondrelaterade begrepp [T]
  - 4.5.23.1 Årlig avgift
  - 4.5.23.2 Aktiv risk (Tracking error)
  - 4.5.23.3 NAV-kurs
  - 4.5.23.4 Riskjusterad avkastning

- 4.5.24 Fonders beskattningssituation [F]

- 4.5.25 Rating av fonder [F]

- 4.5.26 Tillsynsmyndighetens roll avseende fondbolag och fonder [F]

- 4.5.27 Fondbestämmelser [F]
  - 4.5.27.1 Syfte och innehåll

- 4.5.27.2 Hur fondbestämmelserna beslutas
- 4.5.27.3 Vad som krävs för att fondbestämmelserna ska få ändras
- 4.5.27.4 Kommunikation om innehållet i fondbestämmelserna
- 4.5.27.5 Konsekvenser om fondbestämmelserna inte följs
- 4.5.28 Information om fonder [F]
  - 4.5.28.1 Fondbestämmelser
  - 4.5.28.2 Informationsbroschyr
  - 4.5.28.3 Faktblad med basfakta för investerare (KIID)
- 4.5.29 Olika typer av strukturerade produkter och hur dessa fungerar [F]
  - 4.5.29.1 Indexbevis och sprinters
  - 4.5.29.2 Autocalls
  - 4.5.29.3 Aktieindexobligation
  - 4.5.29.4 Warranter och hävstångscertifikat
  - 4.5.29.5 Kreditcertifikat och kreditlänkade produkter
- 4.5.30 Typiska risker i olika typer av strukturerade produkter [F]
  - 4.5.30.1 Emittentrisk
  - 4.5.30.2 Kreditrisk
  - 4.5.30.3 Likviditetsrisk
  - 4.5.30.4 Valutarisk
  - 4.5.30.5 Exponeringsrisk
  - 4.5.30.6 Ränterisk
- 4.5.31 Kostnader och avgifter [F]
  - 4.5.31.1 Vilka kostnader som olika strukturerade produkter medför
  - 4.5.31.2 Var och när kostnaden för investeringen i strukturerade produkter tas ut
  - 4.5.31.3 Var information om kostnaden för en specifik placering återfinns
  - 4.5.31.4 Hur kostnader och avgifter påverkar avkastningen för strukturerade produkter
- 4.5.32 Information – de olika krav på information till kund om finansiella instrument som ställs enligt lagar, föreskrifter och etiska regler på marknaden [T]

4.6 Avkastning och risk

- 4.6.1 Risker – vilka olika typer av risker som finns och för vilka finansiella instrument de förekommer [T]
  - 4.6.1.1 Marknadsrisk
  - 4.6.1.2 Ränterisk
  - 4.6.1.3 Kreditrisk
  - 4.6.1.4 Motpartsrisk
  - 4.6.1.5 Valutarisk
  - 4.6.1.6 Likviditetsrisk

- 4.6.2 Hur olika riskmått används och beräknas [T]
  - 4.6.2.1 Standardavvikelse
  - 4.6.2.2 Value at risk
  - 4.6.2.3 Beta
  - 4.6.2.4 Aktiv risk (tracking error)
  - 4.6.2.5 Skillnad mellan absolut och relativ risk
  - 4.6.2.6 Skillnad mellan risk ex ante och ex post
- 4.6.3 Riskpremieberäkning – beräkning av riskpremien på olika typer av investeringar i olika finansiella instrument [T]
- 4.6.4 Korrelation – innebörden av begreppet och hur korrelationsmättet bör tolkas [F]
- 4.6.5 Beräkning av avkastning – beräkning av avkastning över olika tidsperioder, även med hänsyn till eventuell utdelningar/kuponger [T]
- 4.6.6 Riskjusterad avkastning [T]
  - 4.6.6.1 Beräkning av riskjusterad avkastning för olika typer av finansiella instrument
  - 4.6.6.2 Innebörden av Sharpe-kvot
- 4.7 Portföljlära**
- 4.7.1 Allokering och investering [A]
  - 4.7.1.1 Skillnaden mellan allokering (tillgångsslag och inriktning) och investering (val av finansiellt instrument givet tillgångsslag och inriktning)
  - 4.7.1.2 Deras relativa värde för kunden
- 4.7.2 Förvaltningsmål – om hur man fastställer mål för förvaltning i termer av förväntad avkastning och förväntad risk, utifrån kundens placeringshorisont och risktolerans baserat på utförd kundanalys [T]
- 4.7.3 Förvaltningsmål – hur man utifrån förvaltningsmålen konstruerar en tillgångsportfolio som uppfyller förvaltningsmålen [F]
- 4.7.4 Korrelationen mellan portföljens finansiella instrument –hur denna påverkar portföljens risk och avkastning [T]
- 4.7.5 Stresspåverkan på finansiella instrument [T]
  - 4.7.5.1 Hur korrelationen mellan portföljens finansiella instrument kan förändras i stressade marknader
  - 4.7.5.2 Hur förväntad avkastning påverkas
- 4.7.6 Tillgångsslag och finansiella instrument – skillnaden i korrelation mellan olika tillgångsslag och mellan olika finansiella instrument inom samma tillgångsslag [T]
- 4.7.7 Diversifieringseffekter – vad som krävs för att uppnå diversifieringseffekter i tillgångsportföljen [T]

- 4.7.8 Omallokering – betydelsen av omallokering av portföljens tillgångar för att bibehålla önskad risknivå i portföljen [T]
- 4.7.9 Strategisk allokering – hur institutionella placerare arbetar med taktisk och strategisk allokering [F]
- 4.8 **Lag (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter ("LFR") och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2004:04) om finansiell rådgivning till konsumenter**
- 4.8.1 LFR – när lagen är tillämplig i en försäkringsdistributionssituation [F]
- 4.8.2 Vad som avses med rådgivning enligt LFR [F]
- 4.8.3 God sed i rådgivningen [T]
  - 4.8.3.1 Omsorgsplikt
  - 4.8.3.2 Kundanpassning
  - 4.8.3.3 Avrådansplikt
- 4.8.4 Skadestånd [F]
  - 4.8.4.1 Vad som utgör uppsåt och oaktsamhet
  - 4.8.4.2 Ren förmögenhetsskada och vad som utmärker en sådan jämfört med andra skadeståndssituationer
  - 4.8.4.3 Preskriptionstid och hur preskriptionstiden kan förlängas
  - 4.8.4.4 Fastställandet av rättsförhållandet (preklusion)

5 Internationell försäkring

5.1 EU-rätt

- 5.1.1 Lagstiftningsprocessen och regelhierarkin i [K]
  - 5.1.1.1 Sverige
  - 5.1.1.2 EU (Lamfalussy)
- 5.1.2 Den europeiska tillsynen (EIOPA) [K]
- 5.1.3 Direktiv – viktiga direktiv och betydelsen av direktiven för försäkring och försäkringsdistribution [K]
  - 5.1.3.1 Insurance Distribution Directive ("IDD")
  - 5.1.3.2 Solvens II-direktivet ("Solvens II")
  - 5.1.3.3 IORP 2-direktivet ("IORP 2")
- 5.1.4 EU-förordningar – viktiga EU-förordningar avseende försäkringsdistribution och vad dessa innebär [T]
  - 5.1.4.1 Produkttillsyns- och styrningskrav (2017/2358)
  - 5.1.4.2 Informationskrav och uppföranderegler vid distribution (2017/2359)

- 5.1.4.3 Solvens II-förordningen (2015/35)
- 5.1.4.4 PRIIPs-förordningen (1286/2014)
- 5.1.4.5 EU-förordning (2019/2088) om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn ("Disclosure-förordningen")
- 5.1.4.6 EU-förordning (2019/2089) om ändring av förordning (EU) 2016/1011 vad gäller EU-referensvärden för klimatomställning, EU-referensvärden för anpassning till Parisavtalet och hållbarhetsrelaterade upplysningar för referensvärden ("Benchmark-förordningen")
- 5.1.5 Var EU:s regler kan läsas [K]
- 5.2 Internationell försäkringsmarknad**
- 5.2.1 Internationella försäkringsgivare [F]
  - 5.2.1.1 EES-försäkringsgivare
  - 5.2.1.2 Filialer
  - 5.2.1.3 Generalagenter
  - 5.2.1.4 Generalrepresentation för försäkringsgivare i en försäkringssammanslutning
  - 5.2.1.5 Försäkringsgivare från tredje land
  - 5.2.1.6 Utländska tjänstepensionsinstitut
- 5.2.2 Internationella försäkringsgivare - vilka kontroller som bör göras av en försäkringsgivare innan dess försäkringar distribueras beroende på var de har sitt tillstånd [F]
  - 5.2.2.1 Land inom EU/EES
  - 5.2.2.2 Tredjeland
- 5.2.3 Andra aktörer på den internationella försäkringsmarknaden [F]
  - 5.2.3.1 Coverholders
  - 5.2.3.2 Managing Agents
  - 5.2.3.3 Fristående skadereglerare
- 5.2.4 Internationella försäkringsdistributörer – utländska försäkringsdistributörers möjlighet att driva verksamhet i Sverige [F]
- 5.2.5 Skatteregler [T]
  - 5.2.5.1 Skatteregler vid sparande i utländska livförsäkringar och vid utländsk tjänstepension (avkastningsskatt och möjlighet att få den nedsatt)
  - 5.2.5.2 De krav som ställs på förmedlaren om rapportering till Skatteverket
- 5.2.6 Utbetalningar [F]
  - 5.2.6.1 Vad som gäller avseende utbetalning från försäkring för den som är bosatt utomlands
  - 5.2.6.2 Vad som gäller avseende utbetalning från utländsk försäkring för den som är bosatt i Sverige
  - 5.2.6.3 Vad som gäller avseende utbetalning från utländsk försäkring för den som är bosatt utomlands

5.3 Internationell lagstiftning

- 5.3.1 Foreign Account Tax Compliance Act ("FATCA") [K]
  - 5.3.1.1 FATCA samt det ömsesidiga avtalet mellan Sverige och USA, syftet med dessa och vilka som omfattas av FATCA
  - 5.3.1.2 US Person – vem som är deklarations- och skattskyldig i USA
  - 5.3.1.3 Vad som gäller om en US Person och/eller ett finansiellt institut inte lämnar uppgifter i enlighet med det avtal som slutits mellan Sverige och USA
- 5.3.2 Common Reporting Standards CRS och DAC [K]
  - 5.3.2.1 CRS, OECD:s och EU:s arbete med utbyte av upplysningar om finansiella konton
  - 5.3.2.2 Vem som är rapporteringsansvarig gentemot Skatteverket avseende kontrolluppgifter
  - 5.3.2.3 Vad som ska rapporteras till Skatteverket
- 5.3.3 Dubbelbeskattningsavtal [K]
  - 5.3.3.1 Hur dubbelbeskattningsavtal reglerar var skatt på tjänsteinkomster och pension ska erläggas
  - 5.3.3.2 Typiska dubbelbeskattningsavtalstekniker för löneinkomster, såsom credit och exemption; hur de fungerar och vilken skillnaden blir för den skattskyldige
  - 5.3.3.3 Vilka typer av pensioner som ibland undantas från svensk befattning och vad som krävs för att så ska vara fallet
  - 5.3.3.4 Vad som avses med gränsgångare
- 5.3.4 Socialförsäkringskonventioner [K]
  - 5.3.4.1 Hur det regleras vilka socialförsäkringsförmåner som kommer individen tillgodo vid arbete eller pensionering i annat land än Sverige
  - 5.3.4.2 Vilken typ av socialförsäkringsförmåner som typiskt sett regleras
- 5.3.5 Arv i internationella situationer – hur de nordiska länderna löst situationen med gränsgångare och socialförsäkringsförmåner, Lag (2015:417) om arv i internationella situationer [T]
  - 5.3.5.1 Vad som omfattas av lagstiftningen, vad som styrs av nationella lagar samt kunna anpassa rådgivningen utifrån kundens situation
  - 5.3.5.2 Europeiskt arvsintyg – vad ett europeiskt arvsintyg är, när det kan användas samt vem som är behörig att utfärda
- 5.3.6 Arv i internationella situationer - EU:s arvsförordning nr 650/2012 [F]
  - 5.3.6.1 Lagval vid bosättning utomlands

6 Lagstadgad försäkring

6.1 Grundläggande begrepp inom socialförsäkring

6.1.1 Basbelopp – användning av olika basbelopp på ett korrekt sätt vid beräkning av socialförsäkrings- och avtalsförsäkringsförmåner [T]

6.1.2 Roller inom allmän försäkring – vad den försäkrade och den efterlevande inom socialförsäkringen kan få för ersättningar [T]

6.2 Sjukdom

6.2.1 Ersättning vid sjukdom – för alla typer av ersättning vid sjukdom kunna avgöra vem som har rätt till ersättningen, när rätten inträder, när rätten upphör och vilken ersättning som kommer att lämnas. Kunna beräkna storleken på de olika typerna av ersättning för en ersättningsberättigad [T]

6.2.1.1 Sjuklön

6.2.1.2 Sjukpenning – för sjukpenning även kunna avgöra hur stor del av inkomsten som är sjukpenninggrundande och beräkna sjukpenninggrundande inkomst (SGI) för en ersättningsberättigad

6.2.1.3 Aktivitets- och sjukersättning

6.2.1.4 Garantiersättning

6.2.2 Bedömning av arbetsförmågan - rehabiliteringskedjan [K]

6.2.2.1 Hur rehabiliteringskedjan ser ut

6.2.2.2 Vad rehabiliteringskedjan innebär för rätten till sjukpenning

6.3 Ålderspension

6.3.1 Ålderspension – för alla typer av pension kunna avgöra vem som har rätt till ersättningen, när rätten inträder, när rätten upphör och vilken ersättning som kommer att lämnas. Kunna beräkna storleken på de olika typerna av pension för en ersättningsberättigad samt hur pensionerna finansieras och vilka faktorer som påverkar nivån på dem vid utbetalning [T]

6.3.1.1 Pensionsrätt (inkl. barnår, studier, pliktjänstgöring) – vilken pensionsrätt olika typer av sysselsättningar utöver arbete ger

6.3.1.2 Tilläggspension (tidigare ATP) – vad tilläggspension är och vad den innebär vid beräkning av en ersättningsberättigads pension

6.3.1.3 Inkomstgrundande ålderspension

6.3.1.4 Inkomstpension

6.3.1.5 Premiépension

6.3.1.6 Garantipension

6.3.2 Pensionsprognoser [T]

6.3.2.1 Var och hur pensionsprognoser för allmän pension kan skapas och för en kund kunna förklara innehållet i det orangea kuvertet

6.3.2.2 Kunna hjälpa kund att bedöma behovet av kompletteringar av pensionen med hjälp av pensionsprognosen

6.3.3 Balansering i pensionssystemet - balanstalet [T]

6.3.3.1 Hur balanstalet påverkar pensionens storlek

- 6.3.3.2 Beräkning av vad sänkning respektive höjning av balanstalet får för konsekvenser

6.4 Efterlevandeskydd

- 6.4.1 Efterlevandepension – för alla typer av efterlevandepension avgöra [T]
  - 6.4.1.1 Vem som har rätt till den
  - 6.4.1.2 När rätten inträder
  - 6.4.1.3 När rätten upphör
  - 6.4.1.4 Vilken ersättning som kommer att lämnas
  - 6.4.1.5 Beräkning av storleken på de olika typerna av pension för en ersättningsberättigad
- 6.4.2 Beräkning av pensionsunderlaget för olika typer av efterlevandepension [T]
  - 6.4.2.1 Omställningspension
  - 6.4.2.2 Garantipension
  - 6.4.2.3 Barnpension
  - 6.4.2.4 Efterlevandestöd för barn
- 6.4.3 Änkepension – storleken och var information om denna finns [K]

7 Försäkring enligt kollektivavtal

7.1 Grundläggande regler och begrepp

- 7.1.1 Vad ett kollektivavtal innebär [F]
- 7.1.2 Parterna på arbetsmarknaden – vilka de huvudsakliga avtalsparterna på arbetsmarknaden är och som ingår avtal för [K]
  - 7.1.2.1 Privata tjänstemän
  - 7.1.2.2 Arbetare
  - 7.1.2.3 Kommun- och landstingsanställda
  - 7.1.2.4 Statsanställda
- 7.1.3 Tryggandeformer – vilka alternativ som finns för att trygga pensionsåtaganden för anställda [K]
- 7.1.4 Frikrets – vilka som kan vara undantagna från kravet på kollektivavtal [F]
- 7.1.5 Frivilliga avtal – för vem frivilliga avtal kan träffas [F]
- 7.1.6 Pensionsplaner – vad som menas med pensionsplaner och vem som kan omfattas av dem [T]
- 7.1.7 Avgifts- och förmånsbestämda pensioner – skillnaden mellan avgifts- och förmånsbestämda pensioner [T]
- 7.1.8 Försäkringsförmåner [K]

- 7.1.8.1 Sjukdom
- 7.1.8.2 Pension
- 7.1.8.3 Dödsfall
- 7.1.8.4 Olycksfall
- 7.1.8.5 Arbetslöshet

7.2 ITP

7.2.1 ITP – för alla typer av ersättningar vid sjukdom, vid pension och till efterlevande kunna avgöra vem som har rätt till ersättningen, när rätten inträder, när rätten upphör och vilken ersättning som kommer att lämnas. Storleken på de olika typerna av ersättning från avtalsförsäkringen [T]

- 7.2.1.1 Ersättning vid sjukdom
- 7.2.1.2 Ersättning vid pension – skillnaden mellan ITP1 och 2 för en kund
- 7.2.1.3 Alternativ och frivillig ITP – vem som omfattas och vilka krav på t ex inkomst som finns för att kunna komma ifråga för alternativ respektive frivillig ITP
- 7.2.1.4 Teckning av alternativ eller frivillig ITP-lösning och hur den fungerar såväl vid tecknandet som i framtiden, t ex vid byte av arbetsgivare
- 7.2.1.5 Pensionsuttag – vilka konsekvenserna blir av såväl förtida som uppskjutet uttag av pension
- 7.2.1.6 Efterlevandeskydd
- 7.2.1.7 Förmånstagarfrågor – vilka val en kund kan göra när det gäller förmånstagare till efterlevandeskyddet

7.3 SAF-LO

7.3.1 SAF-LO – för alla typer av ersättningar vid sjukdom, vid pension och till efterlevande kunna avgöra vem som har rätt till ersättningen, när rätten inträder, när rätten upphör och vilken ersättning som kommer att lämnas. Redogöra för storleken på de olika typerna av ersättning från avtalsförsäkringen [T]

- 7.3.1.1 Ersättning vid sjukdom
- 7.3.1.2 Ersättning vid pension
- 7.3.1.3 Pensionsuttag – vilka konsekvenserna blir av såväl förtida som uppskjutet uttag av pension
- 7.3.1.4 Efterlevandeskydd
- 7.3.1.5 Förmånstagarfrågor – vilka val en kund kan göra när det gäller förmånstagare till efterlevandeskyddet

7.4 KAP-KL/AKAP-KL

7.4.1 KAP-KL/AKAP-KL – för alla typer av ersättningar vid sjukdom, vid pension och till efterlevande kunna avgöra vem som har rätt till ersättningen, när rätten inträder, när rätten upphör och vilken ersättning som kommer att lämnas. Storleken på de olika typerna av ersättning från avtalsförsäkringen [T]

- 7.4.1.1 Ersättning vid sjukdom
- 7.4.1.2 Ersättning vid pension

- 7.4.1.3 Pensionsuttag – vilka konsekvenserna blir av såväl förtida som uppskjutet uttag av pension
- 7.4.1.4 Efterlevandeskydd
- 7.4.1.5 Förmånstagarfrågor – vilka val en kund kan göra när det gäller förmånstagare till efterlevandeskyddet

7.5 PA16

7.5.1 PA16 skillnaden mellan Avdelning I och Avdelning II [T]

7.5.2 PA16 – för alla typer av ersättningar vid sjukdom, vid pension och till efterlevande kunna avgöra vem som har rätt till ersättningen, när rätten inträder, när rätten upphör och vilken ersättning som kommer att lämnas. Storleken på de olika typerna av ersättning från avtalsförsäkringen [T]

- 7.5.2.1 Ersättning vid sjukdom
- 7.5.2.2 Ersättning vid pension
- 7.5.2.3 Pensionsuttag – vilka konsekvenserna blir av såväl förtida som uppskjutet uttag av pension
- 7.5.2.4 Efterlevandeskydd
- 7.5.2.5 Förmånstagarfrågor – vilka val en kund kan göra när det gäller förmånstagare till efterlevandeskyddet

8 Individuell personförsäkring

8.1 Sparandeprodukter

8.1.1 Produktkännedom [T]

- 8.1.1.1 Traditionellt förvaltd kapitalförsäkring – hur denna produkt är uppbyggd samt vilka som kan vara förmånstagare
- 8.1.1.2 Fondförvaltd kapitalförsäkring – hur denna produkt är uppbyggd samt vilka som kan vara förmånstagare
- 8.1.1.3 Depåförsäkring hur denna produkt är uppbyggd samt vilka som kan vara förmånstagare
- 8.1.1.4 Traditionellt förvaltd pensionsförsäkring – hur denna produkt är uppbyggd samt vilka som kan vara förmånstagare
- 8.1.1.5 Fondförvaltd pensionsförsäkring – hur denna produkt är uppbyggd samt vilka som kan vara förmånstagare

8.1.2 Hur en premiefrielseförsäkring är uppbyggd [T]

8.1.3 Optionsrätt [T]

- 8.1.3.1 Vad som menas med optionsrätt
- 8.1.3.2 Vilka produkter optionsrätten kan vara aktuell för
- 8.1.3.3 I vilket sammanhang optionsrätt kan användas

8.1.4 Indexering [T]

- 8.1.4.1 Hur indexering av en produkt fungerar
- 8 1 4 2 För vilka produkter det kan vara aktuellt med indexering
- 8.1.5 Ändringsmöjligheter [T]
  - 8 1 5 1 Vad ändringsmöjligheterna innebär
  - 8.1.5.2 För vilka försäkringar det kan vara aktuellt med ändringar
- 8 1 6 Återbetalningsskydd och efterlevandepension [T]
  - 8.1.6.1 Skillnaden mellan dem
  - 8.1.6.2 Kunna hjälpa kund att välja rätt skydd
- 8.1.7 Inbetalning – konsekvenserna för kunden beroende på val av löpande inbetalningar eller engångsinbetalning [T]
- 8.1.8 Utbetalning – konsekvenserna för kunden beroende på val av periodiska utbetalningar eller engångsutbetalning [T]
- 8.1.9 Konsumenternas Försäkringsbyrås JämförPris för försäkringar [F]
  - 8.1.9.1 Definitionen av JämförPris
  - 8.1.9.2 Betydelse för jämförbarhet mellan försäkringslösningar
- 8.1.10 Lämplig försäkring – grundlig analys och val av lämplig försäkring utifrån kundens behov utifrån olika parametrar [A]
  - 8 1 10 1 Syfte
  - 8.1.10.2 Tidshorisont
  - 8.1.10.3 Riskattityd
  - 8.1.10.4 Behov av riskförsäkring
  - 8 1 10 5 Skattesituation
  - 8.1.10.6 Ekonomiska förutsättningar
  - 8.1.10.7 Avgifter och kostnader
  - 8.1.10.8 Aktivitetsnivå
- 8.2 Personriskförsäkring med individuell anslutning**
- 8 2 1 Vanliga typer av personriskförsäkring med individuell anslutning [K]
- 8.2.2 Vilka behov som personriskförsäkringar är lämpliga för [T]
- 8.2.3 Inträdeskrav och riskbegränsningsåtgärder [T]
  - 8.2.3.1 Försäkringsgivarens möjligheter att ställa krav för att teckna försäkring, såsom olika former av hälsoprövning
  - 8.2.3.2 Försäkringsgivarens möjligheter att begränsa försäkringsrisken genom klausuler, förhöjda belopp, generella undantag och säkerhetsföreskrifter
  - 8.2.3.3 Konsekvenser för försäkringstagare och försäkrade av olika inträdeskrav och riskbegränsningsmetoder
- 8.2.4 Koppling mellan sparandeförsäkringar och personriskförsäkringar [T]

- 8.2.4.1 Konsekvenser för den försäkrades personriskförsäkring vid byte av försäkringsgivare avseende sparandeförsäkring
- 8.2.4.2 Försäkringsdistributörens ansvar för försäkringsskydd i samband med byte av försäkringsgivare

8.3 Personriskförsäkring med gruppanslutning

- 8.3.1 Vad grupppersonförsäkring är [T]
- 8.3.2 Skillnaden mellan individuell försäkring och grupppersonförsäkring [T]
- 8.3.3 Gruppföreträdarens roll och ansvar [F]
- 8.3.4 Intressegemenskap [F]
  - 8.3.4.1 Konsekvenser för kundskyddet, i situationer då gruppföreträdaren har intressegemenskap med den försäkrade
  - 8.3.4.2 Konsekvenser för kundskyddet, i situationer då gruppföreträdaren inte har intressegemenskap med den försäkrade
- 8.3.5 Innebörden av fortsättningsförsäkring [T]

9 Försäkringsformer

9.1 Traditionell försäkring

- 9.1.1 Traditionell försäkring [T]
  - 9.1.1.1 Vad som är utmärkande för traditionell försäkring
  - 9.1.1.2 I vilka situationer traditionell försäkring kan vara lämplig
  - 9.1.1.3 Skillnaden mellan traditionell försäkring med garanti och traditionell försäkring med villkorad återbäring
- 9.1.2 Faktorer som påverkar storleken på garantin i en traditionell försäkring [T]
- 9.1.3 Depåförsäkring [T]
- 9.1.4 Placeringsregler i en traditionellt förvaltd försäkring – hur tillgångar placeras i en traditionellt förvaltd försäkring och av vem [T]
- 9.1.5 Risk och avkastning för traditionell försäkring med och utan garanti – hur risk och trygghet med denna försäkringsform ser ut [T]
- 9.1.6 Hur olika antaganden i en traditionellt förvaltd försäkring påverkar kunden [T]
  - 9.1.6.1 Ränteantagande
  - 9.1.6.2 Kostnadsantagande
  - 9.1.6.3 Dödlighetsantagande

9.2 Fondförsäkring

- 9.2.1 Fondförsäkring [T]
  - 9.2.1.1 Vad som är utmärkande för fondförsäkring
  - 9.2.1.2 I vilka situationer fondförsäkring kan vara lämplig
- 9.2.2 Placeringsregler – hur tillgångar placeras i en fondförsäkring och av vem [T]
- 9.2.3 Risk och avkastning [T]
  - 9.2.3.1 Hur risk och trygghet i en fondförsäkring ser ut
  - 9.2.3.2 Hur risk och trygghet i en fondförsäkring ser ut i jämförelse med traditionellt förvaltningsförsäkring
- 9.2.4 Krav på aktivitet som en fondförsäkring kan komma att kräva av kunden [T]
- 9.2.5 Avgiftsuttag [T]
  - 9.2.5.1 Avgiftsuttag i fondförsäkring avseende försäkring respektive finansiella instrument
  - 9.2.5.2 Skillnader mot traditionell försäkring avseende försäkringsavgift och uttag av kapitalförvaltningsavgift
- 9.3 Tjänstepensionsförsäkring**
- 9.3.1 Viktiga begrepp inom tjänstepension [T]
  - 9.3.1.1 Tryggandeformer
  - 9.3.1.2 Löneväxling
  - 9.3.1.3 Premiebestämd pension
  - 9.3.1.4 Förmånsbestämd pension
- 9.3.2 Skillnaden mellan försäkringstagare och försäkrad [T]
- 9.3.3 Vilken part som anses vara kund inom tjänstepension och vilka aktiviteter som utgör försäkringsdistribution [T]
  - 9.3.3.1 Vid upprättande av pensionsplaner
  - 9.3.3.2 Vid pensionsinbetalning
  - 9.3.3.3 Vid upprättande av uppdragsavtal
  - 9.3.3.4 Vid rådgivning av medarbetare
  - 9.3.3.5 Vid utbetalning från pensionsförsäkring
- 9.3.4 Rätt till tjänstepension [A]
  - 9.3.4.1 Om ett företag har möjlighet att teckna tjänstepensionsförsäkring
  - 9.3.4.2 För vilka personer ett företag har möjlighet att teckna tjänstepersonsförsäkring för
- 9.3.5 Avsättningsregler för tjänstepension [T]
  - 9.3.5.1 På vilka nivåer ett företag får göra avsättning till tjänstepension för olika personer
  - 9.3.5.2 Vilka inkomster rätten till tjänstepension grundar sig på

- 9.3.6 Ägarkretsen [T]
  - 9.3.6.1 Vilka som tillhör ägarkretsen i ett företag och som har rätt att teckna tjänstepension för olika typer av bolag
  - 9.3.6.2 I vilka fall tjänstepensionsförsäkring eller privat pensionsförsäkring ska tecknas för ägarkretsen

- 9.3.7 Tryggandeformer - skillnaderna mellan de olika tryggandeformerna och kunna avgöra vilken eller vilka som är lämpliga för ett visst företag samt kunna förklara för kund varför en av tryggandeformerna är lämpligast för dem [T]
  - 9.3.7.1 Tjänstepensionsförsäkring
  - 9.3.7.2 Pensionsstiftelse
  - 9.3.7.3 Avsättning i balansräkningen

- 9.3.8 Behovsanalys [T]
  - 9.3.8.1 Genomförande av en analys av kundens behov
  - 9.3.8.2 Baserat på en genomförd behovsanalys föreslå en komplett försäkringslösning för kunden

- 9.3.9 Tjänstepensionsplaner [T]
  - 9.3.9.1 Hur en plan är uppbyggd och vad motivet för att använda en plan är
  - 9.3.9.2 Fördelar och nackdelar med plan jämfört med individuella pensionsförsäkringar
  - 9.3.9.3 Vilka komponenter som måste ingå och vilka som måste väljas

- 9.3.10 Individuella och kollektivavtalade tjänstepensionsplaner [T]
  - 9.3.10.1 Vilka skillnaderna är mellan planerna
  - 9.3.10.2 Motiv för att använda individuella eller kollektivavtalade tjänstepensionsplaner
  - 9.3.10.3 Fördelar och nackdelar med individuella och kollektiva tjänstepensionsplaner

- 9.3.11 Löneväxling [A]
  - 9.3.11.1 Vad löneväxling är
  - 9.3.11.2 Vilka fördelar respektive nackdelar löneväxling kan ha
  - 9.3.11.3 Omsätta löneväxling till såväl försäkring som andra förmåner

- 9.3.12 Direktpension [T]
  - 9.3.12.1 Hur direktpension fungerar och är uppbyggd
  - 9.3.12.2 Direktpensionens roll i en tjänstepensionslösning

- 9.3.13 Kapitalförsäkring och för- och nackdelarna med en sådan lösning [T]

- 9.3.14 Pensionspolicy [F]
  - 9.3.14.1 Upprättande av en pensionspolicy
  - 9.3.14.2 Vad en pensionspolicy innebär för såväl arbetsgivare som anställd i en tjänstepensionslösning

- 9.3.15 Avgångspension – analys av ett företags behov av avgångspensionslösning och framtagande av lämplig lösning för kund [A]
- 9.3.16 Alternativ tjänstepension [A]
  - 9.3.16.1 Reglerna för alternativ tjänstepension med såväl frilagd premie som premieplan
  - 9.3.16.2 Avgörande om alternativ tjänstepension är lämplig och möjlig för en anställd

10 Livförsäkringsteknik

10.1 Premieberäkning

- 10.1.1 Beräkningselementen – de olika element som ligger till grund för beräkning av premien [T]
- 10.1.2 Premieberäkning i praktiken – hur förändringar av de olika beräkningselementen kan påverka premier och utfall av försäkringen [T]
- 10.1.3 Riskpremie [T]
  - 10.1.3.1 Vad som menas med riskpremie
  - 10.1.3.2 Hur riskpremien påverkar premieberäkningen
- 10.1.4 Omkostnadspremie [T]
  - 10.1.4.1 Vad som menas med omkostnadspremie
  - 10.1.4.2 Hur omkostnadspremien påverkar premieberäkningen
- 10.1.5 Tekniskt återköpsvärde [T]
  - 10.1.5.1 Vad som menas med tekniskt återköpsvärde
  - 10.1.5.2 Vad tekniskt återköpsvärde består av
  - 10.1.5.3 Det tekniska återköpsvärdets betydelse vid olika försäkringshändelser
- 10.1.6 Risksumma [T]
  - 10.1.6.1 Beräkning av risksumman för en försäkring
  - 10.1.6.2 Konsekvenserna för t ex hälsoprövning
  - 10.1.6.3 Möjlighet till återköp beroende på om det är en positiv eller negativ risksumma
- 10.1.7 Försäkringsbelopp [T]
  - 10.1.7.1 Vad som menas med försäkringsbelopp i olika typer av försäkringar
  - 10.1.7.2 Vad som avgör när utbetalning ska ske och vilket belopp som kommer att utbetalas vid ett försäkringsfall
- 10.1.8 Arvsvinst [T]
  - 10.1.8.1 Hur arvsvinst påverkar försäkringens egenskaper
  - 10.1.8.2 Möjligheterna till ändring och återköp
- 10.1.9 Innebörden av en dödsfallsförsäkring [T]

- 10.1.10 Innebörden av en livfallsförsäkring [T]
- 10.1.11 Fribrev [T]
  - 10.1.11.1 Vad ett fribrev är
  - 10.1.11.2 När ett fribrev används
  - 10.1.11.3 Konsekvenserna av ett fribrev och av att flera fribrev slås ihop till en försäkring
- 10.1.12 Riskbedömning som grund för premiesättning [T]
  - 10.1.12.1 Faktorer som påverkar premiesättningen
- 10.1.13 Premiefri tid [T]
  - 10.1.13.1 Vad som menas med premiefri tid
  - 10.1.13.2 När det används
  - 10.1.13.3 Vilka principer som finns och hur det kan användas
- 10.1.14 Index [T]
  - 10.1.14.1 Vad som menas med olika typer av indexering av en försäkringspremie
  - 10.1.14.2 Avgörande om indexering är lämplig
- 10.1.15 Optionsrätt [T]
  - 10.1.15.1 Val av försäkring med optionsrätt baserat på kundens situation
  - 10.1.15.2 Hur optionsrätt fungerar
- 10.2 Utbetalning från försäkringsavtal**
- 10.2.1 Utbetalningstid [T]
  - 10.2.1.1 Innebörden av tidpunkten "z"
  - 10.2.1.2 Skattereglernas påverkan av när utbetalning kan påbörjas
  - 10.2.1.3 Förändring av när utbetalning ska starta
  - 10.2.1.4 Innebörden av livslång respektive temporär utbetalningstid
  - 10.2.1.5 Förändring av utbetalningstid med hänsyn till skatteregler
  - 10.2.1.6 Förändring av utbetalningstid med hänsyn till försäkringstekniska regelverk
- 10.3 Återköp och flytträtt**
- 10.3.1 Skatteklassens betydelse för om en försäkring kan flyttas eller återköpas [T]
- 10.3.2 Återköp [T]
  - 10.3.2.1 Innebörden av återköp
  - 10.3.2.2 Bedömning av om en försäkring är möjlig att återköpa eller inte, inklusive vilka försäkringar som omfattas av reglerna om återköpsrätt
  - 10.3.2.3 Konsekvenserna av ett återköp
- 10.3.3 Flytträtt [T]

- 10.3.3.1 Vad flytträtt innebär
- 10.3.3.2 Bedömning av om en försäkring är möjlig att flytta eller inte, inklusive vilka försäkringar som omfattas av reglerna om flytträtt
- 10.3.3.3 Innebörden av att utbetalningar har påbörjats i den försäkring som flyttas
- 10.3.3.4 Innebörden av att utbetalningar har påbörjats i den mottagande försäkringen
- 10.3.3.5 Konsekvenser av en flytt
- 10.3.4 Avgifter för återköp och flytt och inverkan för kundens behov och syfte [T]
  - 10.3.4.1 Skillnader mellan direkta och indirekta kostnader
  - 10.3.4.2 Innebörden av kvarvarande anskaffningskostnader och försäkringstidens påverkan
- 10.3.5 Flyttprocess – den administrativa processen för flytt, inklusive tidsramar [T]

10.4 Återbäring

- 10.4.1 Återbäring [T]
  - 10.4.1.1 Hur återbäring uppstår
  - 10.4.1.2 Hur återbäring kan komma att fördelas mellan försäkringstagarna
  - 10.4.1.3 Vad som styr återbäringsräntan
- 10.4.2 Fördelning av återbäring [T]
  - 10.4.2.1 Vilka möjligheter och skyldigheter ett bolag har att fördela återbäring
  - 10.4.2.2 Sambandet mellan återbäring och garantiränta och vad det kan innebära för tillväxten på försäkringen
- 10.4.3 Garantiränta [T]
  - 10.4.3.1 Vad som menas med garantiränta
  - 10.4.3.2 Hur garantiränta skiljer sig åt från totalavkastning och återbäringsränta
- 10.4.4 Totalavkastning [T]
  - 10.4.4.1 Vad som menas med totalavkastning
  - 10.4.4.2 Hur totalavkastning skiljer sig åt från garantiränta och återbäringsränta
- 10.4.5 Återbäringsränta [T]
  - 10.4.5.1 Vad som menas med återbäringsränta
  - 10.4.5.2 Hur återbäringsränta skiljer sig åt från totalavkastning och garantiränta
- 10.4.6 Kollektiv konsolidering – effekten av kollektiv konsolidering på den långsiktiga återbäringsräntan [T]
- 10.4.7 Värdebesked [T]
  - 10.4.7.1 De olika posterna som finns i ett värdebesked och med utgångspunkt i dessa förklara varför försäkringens värde förändras eller inte förändras enligt förväntan
- 10.4.8 Återtag av återbäring – varför återbäring i vissa fall kan tas tillbaka av försäkringsföretaget [T]

10.5 Kvalificerings- och karenstider

10.5.1 Kvalificeringstid [T]

- 10.5.1.1 Innebörd av och syfte med kvalificeringstid
- 10.5.1.2 Kvalificeringstidens påverkan på försäkringsskyddet
- 10.5.1.3 Vid vilka situationer som kvalificeringstid är lämplig eller olämplig att tillämpa för en försäkringstagare eller en försäkrad

10.5.2 Karenstid [T]

- 10.5.2.1 Innebörd av och syfte med karenstid
- 10.5.2.2 Karenstidens påverkan på försäkringsskyddet
- 10.5.2.3 Vid vilka situationer som karenstid är lämplig eller olämplig att tillämpa för en försäkringstagare eller försäkrad
- 10.5.2.4 Val av karenstidens längd

10.6 Återförsäkring

10.6.1 Återförsäkring [F]

- 10.6.1.1 Hur återförsäkring kan ske
- 10.6.1.2 Vilka försäkringar som normalt återförsäkras

11 Regler om värdepappersfonder och om alternativa investeringsfonder

11.1 Lag (2004:46) om värdepappersfonder ("LVF")

11.1.1 Inledande bestämmelser och grundläggande förutsättningar (1-3 kap.) [F]

- 11.1.1.1 Innebörden av vissa för fondverksamhet grundläggande begrepp
- 11.1.1.2 Krav för bedrivande av fondverksamhet
- 11.1.1.3 Skillnaden mellan värdepappersfond och specialfond
- 11.1.1.4 Möjligheterna för gränsöverskridande verksamhet inom EES
- 11.1.1.5 Förvaringsinstitutets funktion och roll i förhållande till fond och fondbolag

11.1.2 Allmänna bestämmelser för värdepappersfonder (4 kap.) [T]

- 11.1.2.1 Värdepappersfondens rättsliga ställning
- 11.1.2.2 Fondbolagets roll i förhållande till fonden och innebörden av att fondens medel är separerade från fondbolaget
- 11.1.2.3 Fondbestämmelsernas funktion och vad de reglerar
- 11.1.2.4 Krav vid eventuell ändring av fondbestämmelser
- 11.1.2.5 Innebörden av fondandelar, likabehandlingsprincipen och andelsklasser
- 11.1.2.6 Beräkning och offentliggörande av fondens värde, NAV-kurs
- 11.1.2.7 Hur försäljning och inlösen av fondandelar går till
- 11.1.2.8 Informationsbroschyrens funktion och innehåll

- 11.1.2.9 Hur information om fondens riskprofil och placeringsinriktning läses och tolkas
- 11.1.2.10 Faktabladets (basfakta för investerare) funktion och innehåll
- 11.1.2.11 Kraven på tillhandahållande av information till den som avser förvärva fondandelar
- 11.1.2.12 Fondbolags skyldighet att lämna information om totala kostnader för förvaltning av fonden
- 11.1.3 Krav på information om aktivitetsgrad i fondförvaltning [T]
  - 11.1.3.1 Innebörden av- och funktionen med ett relevant jämförelseindex
  - 11.1.3.2 Skillnaderna mellan en passivt förvaltd fond (s.k. indexfond) och en aktivt förvaltd fond
  - 11.1.3.3 Hur aktivitetsgraden i fondförvaltningen förhåller sig till fondens förvaltningsavgift
  - 11.1.3.4 Var aktivitetsgrad redovisas
- 11.1.4 Förvaltning av värdepappersfonder (5 kap.) [F]
  - 11.1.4.1 Värdepappersfonders placeringsbegränsningar och krav på riskspridning (exempelvis "5-10-40-regeln")
  - 11.1.4.2 Vilka typer av finansiella instrument värdepappersfonder får investera i
  - 11.1.4.3 Innebörden av en fondandelsfond och vilken information kring avgifter i de underliggande fonderna som finns att tillgå
- 11.1.5 Matarfonder och mottagarfonder (5 a kap.) [F]
  - 11.1.5.1 Innebörden av matarfond och mottagarfond
- 11.2 Lag (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ("LAIF") och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder)**
- 11.2.1 Alternativa investeringsfonder [F]
  - 11.2.1.1 Definitionen av en alternativ investeringsfond
  - 11.2.1.2 De grundläggande skillnaderna mellan värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder, särskilt utifrån skillnader i hur de är reglerade och vilka risker de kan ta
  - 11.2.1.3 Exempel på fonder som utgör alternativa investeringsfonder
- 11.2.2 Specialfond [K]
  - 11.2.2.1 På vilket sätt en specialfond är ett specialfall av en alternativ investeringsfond
  - 11.2.2.2 Likheter och skillnader: specialfond jämfört med en värdepappersfond
  - 11.2.2.3 Likheter och skillnader: specialfond jämfört med en "vanlig" alternativ investeringsfond
  - 11.2.2.4 Vilka krav som ska vara uppfyllda för att olika typer av alternativa investeringsfonder ska få marknadsföras till icke-professionella investerare i Sverige
  - 11.2.2.5 Vad som särskilt gäller för specialfonder

- 11.2.3 Skydd för investerare – olika krav i regelverket som syftar till att ge ett skydd för investerare [F]
- 11.2.4 Informationskrav [K]
  - 11.2.4.1 Den information som ska ingå i en alternativ investeringsfonds informationsbroschyr och faktablad.
  - 11.2.4.2 Särskilt vad som gäller avseende en specialfonds informationsbroschyr och faktablad
- 11.2.5 Krav på information om aktivitetsgrad i fondförvaltning [T]
  - 11.2.5.1 Innebörden av- och funktionen med ett relevant jämförelseindex
  - 11.2.5.2 Hur aktivitetsgraden i fondförvaltningen förhåller sig till fondens förvaltningsavgift
- 11.3 Fondbolagens förenings regelverk, riktlinjer och vägledningar**
- 11.3.1 Redovisning av fonders koldioxidavtryck [F]
  - 11.3.1.1 Vilka koldioxidavtryck som mäts
  - 11.3.1.2 Mätmetod för koldioxidavtryck
  - 11.3.1.3 Tillgångsslag som koldioxidavtryck beräknas för
  - 11.3.1.4 Redovisning av koldioxidavtryck
  - 11.3.1.5 Användning av koldioxidavtryck i marknadsföring
- 11.3.2 Beräkning av aktivitetsgrad (active share) [F]
  - 11.3.2.1 Syftet med att mäta och redovisa aktivitetsgrad
  - 11.3.2.2 Vilka fondtyper som vägledningen gäller för
  - 11.3.2.3 Undantag för beräkning av aktivitetsgrad
  - 11.3.2.4 Metod för beräkning av aktivitetsgrad
  - 11.3.2.5 Var aktivitetsgrad redovisas